

ΡΙΖΑΡΕΙΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ-ΜΝΗΜΕΣ

Φέτος η Ριζάρειος Εκκλησιαστική Σχολή κλείνει 150 χρόνια ζωής από την ίδρυσή της το 1844. Για να τιμηθεί ο ενάμιση αιώνας συνεχούς και πλούσιας προσφοράς του εναγού αυτού ιδρύματος, στις 16 και 17 Ιουλίου στο Μονοδέντρι, γενέτειρα των Αδελφών Ριζάρη, θα λάβουν χώρα λαμπρές εκδηλώσεις, που οργανώνει το Ίδρυμα της Ριζαρείου Σχολής (το λεπτομερές πρόγραμμα των εκδηλώσεων, δημοσιεύεται στη τρίτη σελίδα).

Εμείς, σαν ελάχιστη συνεισφορά στην επέτειο, δημοσιεύουμε αμέσως παρακάτω, κάποιες προσωπικές μνήμες του μέλους της Σ.Ε. του περιοδικού Σταύρου Σικιώτη, ο οποίος υπήρξε ένας από τους τόσους Ζαγορίσιους που είχαν την εύνοια της τύχης να φοιτήσουν στη Ρ. Σχολή, προπολεμικά.

Είναι οι μνήμες ενός παιδιού του Ζαγοριού, που αντανακλούν τα αισθήματα νοσταλγίας και ευγνωμοσύνης μιάς πλειάδας, όπως είπαμε, παιδιών του Ζαγοριού που βρήκαν φιλόξενη στέγη και παιδεία σε καιρούς πολύ δύσκολους για όσους είχαν την έφεση για μόρφωση, σκαλοπάτι απαραίτητο της κοινωνικής τους ανέλιξης. Πιστεύουμε και θέλουμε η συμμετοχή των Ζαγορίσιων τις μέρες αυτές στο Μονοδέντρι να είναι καθολική και ξεστή, γιατί οι Ριζάρηδες αποτελούν την κορωνίδα της Ζαγορίσιας ευποΐας, για την οποία όλοι οι Ζαγορίσιοι περηφανευόμαστε.

Η Σ.Ε.

Ο προγραμματισμός εκδηλώσεων, τώρα το καλοκαίρι, από το Δ.Σ. του Ριζαρείου Ιδρύματος, για να γιορταστούν τα 150 χρόνια λειτουργίας της Ριζαρείου Σχολής-Αθηνών, αποτελεί ερέθισμα για μια αναδρομή στο παρελθόν. Η Ρ.Ε. Σχολή συμπληρώνουσα, φέτος, 150 χρόνια ζωής και λειτουργίας, εγγράφει, στη νεότερη Ελληνική ιστορία, χρυσές σελίδες Εθνικής προσφοράς. Εκπαιδευτικό βάθρο στην αναγέννηση του νεότερου Ελληνισμού, κατέστη φυτόριο στελεχών της Εκκλησίας, της Ελληνικής Παιδείας και της

ανασυγκροτούμενης μεταπελευθερωτικής (1821) Πολιτείας.

Ευτύχησα να γευτώ τη θαλπωρή της παλαιάς Σχολής (στα πρώτα της κτίρια), που ξεχώριζε και φάνταζε στην οδό Βασιλ. Σοφίας 24 —εκεί που τον καιρό που πρωτοχτίστηκε την περιέβαλαν αμπέλια και χωράφια— και να πλουτιστώ με τα νάματα της Ελληνικής και Εκκλησιαστικής Παιδείας.

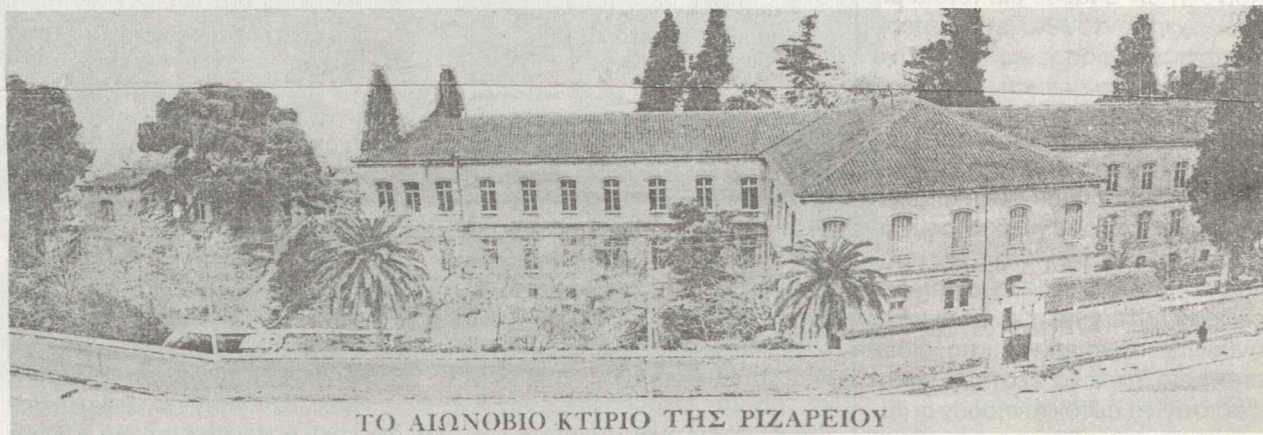
Είχα, επίσης, την ευκαιρία, με-

τους φοίνικες. Όλα μου μιλούσαν για τα περασμένα· κι όλα ήταν τόσο φλύαρα, γιατί μου θύμιζαν τόσα πολλά...

Κάποτε, πριν από χρόνια, πάρθηκε η καταδικαστική απόφαση. Έτσι βουβή και γερασμένη, ήταν ασχήμια για το περιβάλλον. Παραφωνία στην αισθητική του χώρου. Με τα κεραμίδια της, τους βαμένους σοβάδες της, χωρίς ξέχωρη αρχιτεκτονι-

λιγόστευε, μέρα τη μέρα, μικραίνε ως τα θέμελά της. Σκεπάστηκαν κι' αυτά για να μη θυμίζουν τίποτα.

Ο χώρος της παλιάς Σχολής έγινε σήμερα, ένα πράσινο γρασίδι με πολλούς διαδρόμους και παγκάκια, για τους περαστικούς και τους αργόσχολους. Άραγε, η μαρμάρινη πλάκα, στην εξώθυρα της Σχολής, με την εγχάρκτη επιγραφή ΡΙΖΑΡΕΙΟΣ

ΤΟ ΑΙΩΝΟΒΙΟ ΚΤΙΡΙΟ ΤΗΣ ΡΙΖΑΡΕΙΟΥ

τά από κάποιες 10ετίες, να γίνω αυτόπτης του «ξηλώματος» αυτών των αιωνόβιων χαρακτηριστικών κτιρίων, όταν ήρθε το πλήρωμα του χρόνου να «αποστρατευθούν» και να γίνουν σήμερα ένα τεράστιο πράσινο οικόπεδο.

Τώρα που οι εκδηλώσεις φέρνουν στην επικαιρότητα την ιστορία της Ριζαρείου Σχολής, σαν νοερό μνημόσυνο ανασύρω, από το αρχείο μου, ένα κειμενάκι που έγραψα το Μάρτη του 1985, τον καιρό που κατεδαφίζόταν, μέρα τη μέρα, το αρχαϊκό της κτίριο.

«Πάντα ο χώρος της παλιάς Σχολής με προσκαλούσε. Από τότε, ακόμα, που βουβή αλλά όρθια, κέντριζε τις μνήμες μου και το συναίσθημα. Καθημερινά, με την επιστροφή μου από τη δουλειά, θώπευα με τη ματιά μου την παλιοκαιρισμένη σιλουέτα της. Διαδρομή Βασ. Σοφίας προς Αμπελόκηπους. Και κάθε φορά, το μάτι μου σταματούσε σε χίλια δυο σημεία. Πότε σ'ένα παράθυρο, πότε στην κλειστή, μεγάλη εξώπορτα, την ψηλή μάντρα, τα ψηλόκορμα κυπαρίσια,

κλή, τους μαντρότοιχους και την απεριόριστη βλάστηση στη μεγάλη έκταση που την περιέβαλε. Το 1844 που άρχισε η ζωή για τη Σχολή, ήταν για την Αθήνα, το προάστιό της. Ύστερα από ένα αιώνα και περισσότερο, η Αθήνα μεγάλωσε πολύ. Και στο μεγάλο αυτό, το πλάτωμα της Σχολής ήτανε μια... λεία. Παλιά, στη δεκαετία του '30, αφαιρέθηκε μια λωρίδα για τη διάνοιξη της οδού Ριζάρη. Μεταπολεμικά, άλλη λωρίδα για τη λεωφόρο Βάσ. Κων/νου. Έτσι άρχισε η συρρίκνωσή της. Και το στένεμα της ζωής της. Αυτό το στένεμα τόνιωσε η ίδια, πάνω στον αιώνα της, γι' αυτό κι άλλαξε ορίζοντα. Ξανοίχτηκε στην απλοχωριά του Πολύδροσου (Χαλάνδρι). Γύρισε καινούρια σελίδα στην ιστορία της.

Κάποια μέρα άρχισε το ξηλώμα της από τα κεραμίδια. Οι πρώτες οδοντρές πληγές στα σωθικά της. Κάθε πέρασμά μου κι ένα μοιρολόι γι' αυτό που χανόταν. Ένα δάκρυ ευγνωμοσύνης. Μια εικόνα που αφανιζόταν. Όσπου η σιλουέτα της παλιάς Σχολής

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ, τί ν' απόγινε; Βρέθηκε κάποιος φιλόστοργος, κάποιος αρμόδιος της «καινούργιας» Σχολής, να της δώσει μια μουσειακή θέση, για να διηγείται, έτσι σαν παραμύθι, την αιωνόβια ιστορία της «παλιάς» Σχολής;

Ήταν ένα γλυκό απογευματινό, κι' ας είμαστε, ακόμα, στο χειμώνα. Περαιστικός, είχα καθίσει σ' ένα παγκάκι του περιβόλου του Αι-Γιώργη. Έτσι για ξανάσασμα. Πάντα αυτός ο χώρος είναι για μένα μια ανάσα. Γιατί όλα γύρω μου είναι τόσο οικεία· τόσο δικά μου. Η εκκλησία, τα πεύκα, το μνημείο του Νεοφύτου Δούκα, κι' αυτό, ακόμα, το πράσινο γρασίδι, όπου, πάνω του, μένουν στητές ριζωμένες μνήμες μου.

Κάποια στιγμή, η σιδερένια πόρτα της εκκλησίας άνοιξε. Ο παπα-Ηλίας, με την ιλαρή μορφή του, προσπέρασε για τον εσπερινό του. Μπήκα. Μ'ένα κεράκι που απόθεσα στο μανουάλι του Αι-Γιώργη, έκλεισα τη μέρα μου εκείνη....».

Σ.Σ.

ΣΕΛΙΔΑ 3

ΣΤΕΦ. ΣΤΕΡΓΙΑΔΗΣ
Συντ/χος Ξενοδόχος

— Μελέτη —

Στο κύριο θέμα του προικοσύμφωνου γινόταν πλήρης και λεπτομερής αναφορά της προίκας, που ακολουθούσε συνήθως την εξής σειρά: 1) Τα μετρητά, γρόσια ή τούρκικες λίρες, που καταβάλλονταν συνήθως την παραμονή του γάμου για ευνόητους λόγους ή μέρος τους χορηγούνταν σ'

σμό τους, το είδος του υφάσματος τους και τ' απαραίτητα συμπληρωμάτά τους. Ανάμεσα τους ήταν και λίγα ρούχα, που προορίζονταν για το γαμπρό, όπως φέσια, ράσα, πονκάμισο, μαντήλια και κεμέρια, καθώς κι οι χάρες, δηλ. δώρα που η νύφη μοίραζε στους συγγενείς του γαμπρού, μέχρι έκτου βαθμού, όπως νυχτικέ 'ς, ποδιές, μαντήλια και προτοπία.

τους και τα σύνορά τους και πότε-
 ποτε προσφέρονταν με τον καρπό
 τους. 4) Τα ξενότατα που κατοριζό-
 νταν ως προς τον αριθμό τους και το
 είδος τους, όπως πρόβατα, γίδια, γε-
 λάδια και πρμάματα. 5) Το χάλκιωμα
 που υπολογιζόταν σε οκάδες και το
 ασημί που υπολογιζόταν σε δράμα.
 6) Το κρεβατοκόσμημα που αποτελούν-
 ταν συνήθως από μια κασέλα, ένα
 κασόνι, δυο παπλώματα γιομάτα με
 βαμάκια που μνημονεύονται και το
 βάζο τους, ένα σπώδιον, κρηπίδα

βαρος τους, ένα στρώμα γνεστικό
γιομάτο με χόρτο ή βαμπάκι ή μαλλί,
ένα σιλτέ ρωσικής όψης γιομάτο με
μαλλί ή βαμπάκι, παρόμοιο με

μαλλί ή βαμπακί που μνημονεύονται στο το βράος του, πέντε προσκέφαλα δαμάσκη ή ινδιάνας γιομάτα με χόρτο ή βαμπακί ή μαλλί, δυο σποντιά, ένα κίλημα και μια βελάντζα. Πολλές φορές δε γινόταν λεπτομερής αναφορά στο περιεχόμενο του κρεβατοστρώματος, μια που κατά κανόνα ήταν το ίδιο για όλες τις νύφες, αλλά μνημονεύονται με τη στερεότυπη φράση «το σύνθηες κρεβάτοστρώσι», όπως στο παραπάνω προκείμενο.

εκτιμηθούν καθένα χωριστά σε παρά-
δες κι η σούμα τους να σταθμιστεί
έτσι, ώστε να είναι ίση με το ύψος
της προίκας, που προέβλεπε το «έν-
ισχύι» θέσπισμα του κοινοί των Ζα-
γορίων για τη στίμα*, στην οποία
υπαγόταν η νύφη. Με βάση τη φατού-
ρα γινόταν στο κατόπι η λεπτομερής
καταγραφή της προίκας στο προκοι-
νικό βιβλίο.

Αριστέρας στον τοίχο υπήρχε μεγάλη αφίσσα με φωτογραφίες από τη συλλογή του κ. Αγάθιου Τόλη, η οποία βρίσκεται στους Κήπους Ζαγοριού, και σχεδιάγραμμα του τρόπου που πρέπει να γίνει η ανέγερση του μουσείου του. Κάτω από την αφίσσα και πάνω σε μικρό τραπέζι υπήρχε άλμπουμ με φωτογραφίες από την ίδια συλλογή.

Πιο μέσα και πάνω σε μεγάλο τραπέ-
ζι ήταν εκτεθειμένα ένα μέρος της
συλλογής του Κλέαρχου Στάρα από βό-
τα της περιοχής. Στην πάνω γωνία της
αίθουσας ήταν ανατρεφόμενες πέντε μεγά-
λες αψίδες, που αφορούσαν το πρό-
γραμμα LIFE, ένα ευρωπαϊκό οικονομι-
κό πρόγραμμα, που στοχεύει στη διατή-
ρηση και ανάπτυξη του φυσικού και πι-
λοτιστικού περιβάλλοντος.

Κατά μήκος της αίθουσας και στη δεξιά πλευρά υπήρχε ένας αρκετά μεγάλος μπουφές. Το λεικό τραπέζομαστίγιο που κάλυπτε το τραπέζι ήταν στολισμένο με πολύχρωμα αγριολούλουδα της περιοχής. Πάνο στον μπουφέ υπήρχαν ζεστές χορτόπιτες και φρούτιες, από αυτές που βέβαιον πολύ καλά να κάνουν οι Πατριγνώτισσες νοικοκυρές, κανάτε ντόπια κρασί και τσίπουρο και αρκετά αναψυκτικά.

Στο βίθιο της αίθουσας υπήρχε μια πολύ ζεστή και καθαρά παραδοσιακή γωνιά. Μπάσια πλαισιώναν το τζάκι από τις δύο πλευρές, στρωμένα με πλουμιστά στρωσίδια. Στο κέντρο μια

σκαλιστή τάβλα και γύρω της ξυλό-
γλυπτα σκαμνιά έδιναν μια μοναδική
αρχοντιά στο χώρο. Στον καθρέφτη του
τραπεζιού ήταν κορεσμένη μια μεγάλη
χαλκογραφία, που παρίστανε τον Ήλιο
της Βεργίνιας, κάτι που μπορεί να μην

Με την είσοδο των επισήμων στην

Κοινοτική Βιβλιοθήκη, τα χορίτσα με τις ξαγορίσιες στολές άρχισαν να προσφέρουν ντόπιο γλυκό δαμάσκηνο με το φακό, όπως συνηθίζεται στο Ζαγόρι. Μετά το γλυκό όλοι κατευθύνθηκαν προς το μπουφέ, όπου γεύτηκαν τις πίτες και το παπιγκιώτικο κρασί.

τον πανριπεριφαιτικό νομοματός του
3ου π.Χ. μεγενθυμένο ίσο στο μέγεθος με
το τασάκι τασιγίου, που στη μια πλευρά
παρίστανε το Δία και την Ήρα, ενώ στην
άλλη τον ταύρο με το ΑΠΕΙ ΡΩΤΑΝ. Το
νόμισμα στηριζόταν σε μεταλλική βάση,
όπου ήταν γραμμένο: «ΕΛΛΑΣ -

Ο δράκος αυτός κρατούσε στα χέρια του το πανηπειρωτικό νόμισμα που περιγράφηκε παραπάνω. Στη λεπίδα του χαρτοκόπτη ήταν γραμμένο: « ΠΑΠΙΓΚΟ 16-5-1994 ».

Αριθμ. πρωτ.: 304

Ο Πρόεδρος της Κοινότητας
Χριστόδουλος Στουκίδης

Ο Πρόεδρος της Κοινότητας
Χριστόδουλος Στουκίδης

ΑΠΟΦΕΙΣ

ΟΙ ΠΛΗΒΕΙΟΙ ΤΟΥ ΝΟΥ
ΚΑΙ Η ΦΥΣΗ

του Φωκίωνα Καψάλη

νικά συνεπακόλουθα. Γιατί αλίμονο, αν καλοσυνήθισαμε ν' ακολουθούμε παράνομες ατραπούς προκειμένου να διεκπεραιωθούν «αφανώς» και ευχερώς οι διάφορες καλπουζανιές μας, όσο κι αν τεχνηέντως πάμε να προσδώσουμε σ' αυτές χαρακτηρισμό τοπικών προβλημάτων. Ας μη ξεχνάμε, το τι άρτοι-βούρτσι επικρατεί στις διαδικασίες κατασκευής των μικρών ή μεγάλων κοινοτικών έργων. Εκτελούνται σύμφωνα με τις νόμιμες διατάξεις και τεχνικές προδιαγραφές; Δεν είναι πια καιρός να γίνονται απο δω και μπρος κάποιοι εξονυχιστικοί έλεγχοι και τσεκαρίσματα, ιδιαίτερα για κάτι αργόβιους παραγοντίσκους ή εταιρείες (ιδίως νεοσύστατες κοινοτικές-λαϊκής βάσης) που κυρίαρχο μέλημά του είναι η «τουριστική» εφέλκηση των ΕΟΚικών επιχορηγήσεων;

Κάπως έτσι δεν ξεχύθηκαν και οι ορδές του «Κιουταχί» στα βουνά και με πρόσχημα την «κτηνοτροφική ανάπτυξη» τα κατακρεούνησαν, διανοίγοντας δαιδάλους ορεινών δρόμων, χρησιμοποιώντας μάλιστα προς τούτο διογκωμένους ή πλαστούς αριθμούς ορεινού κτηνοτροφικού κεφαλαίου; Έργα εντελώς ατρογραμμάτιστα κι απρόσοδα, με κρανυγαλέες νομικές υπερβάσεις και άδηλη κερδοσκοπία, που κακοποίησαν αφάνταστα το περιβάλλον κι ακόμα περισσότερο την ήδη τραυματική μας αξιοπιστία;

Και ενώ θάπρεπε να σταματήσει επιτέλους, από τον κάθε αυτοσχέδιο πλοηγό, η συχνουρία «περί αναπτύξεως», διότι όπως είπαμε η αδοσμολόγητη αυτή εθνική μας συνήθεια υπονομεύει την υπόληψή μας, αντίθετα όλο και πιο συχνά φροτύνουμε τις υπηρεσίες με αιτήματα αβασάνιστα νοητικά και προπαντός έκνομα. Αιτήματα εκπαιδευόμενα είτε από τη βαβούρα του διανοητικού μας συμφορημού, είτε από «συστοιχίες» συμφορόντων, που όχι μονάχα παρασέρνουν, εμπλέκουν, ή καταστούν συναυτουργές τις υπηρεσίες (που σε πολλές περιπτώσεις δεν είναι άμοιρες ευθυνών), αλλά κυρίως απειλούν με τελική πτώση τους ήδη καταπονημένους από πλήθος άλλων επεμβάσεων δομικούς και τη φύση γενικότερα. Διότι επιτίπτον εκεί λυσσαλέα οι επίγονοι των βαρβάρων και αφιονισμένοι από τις ληστροικές τους διαθέσεις, κατακεραματίζουν με τον πιο χυδαίο τρόπο όλον τον λεπτό διάκοσμο της φύσης.

Θραύονται και καθαμαξεύονται έτσι, μέσα σε λίγες μόνον ώρες, σμιλέματα πετρωμάτων από καθημερινούς ναούς ως και ορογενετικά συμπλέγματα γεωλογικής αξίας διοσκεατομυριών ετών. Καταστροφές που βέβαια δε μπορεί να γίνουν ανεκτές

τουλάχιστον από πολιτισμένα μέλη της κοινωνίας μας. Οπότε, οι αντιδικίες καταλήγουν συνήθως στην ελληνική δικαιοσύνη ή στα ευρωπαϊκά δικαστήρια για σοβαρές παραβιάσεις του κοινοτικού δικαίου, με επιβολές

Το υπ. αριθ. ένα πρόβλημα του Ζαγορίου

Είναι γνωστό, ότι στη χώρα μας, το μεγαλύτερο πρόβλημα είναι το δημογραφικό. Αυτό είναι σε μεγάλο βαθμό στο Ζαγόρι. Πολλά χωριά έμειναν έρημα.

Σε αυτό συνετέλεσαν τα ακόλουθα.

- α) το κάψιμο από Ιταλούς και Γερμανούς πολλών χωριών
- β) ο εμφύλιος πόλεμος
- γ) το πρόβλημα της εργασίας
- δ) το πρόβλημα της μορφώσεως των παιδιών

Στο πρώτο η πολιτεία, αντί μετά την απελευθέρωση να βοηθήσει τους πυρπαθείς, έκανε κάτι καλώς, σκεπασμένες με πούροχαρτο, με την ονομασία «προσωρινή στέγαση» έως να γίνει η μόνιμη, που δεν έγινε ποτέ, με αποτέλεσμα πολλοί να φύγουν προς τα αστικά κέντρα.

Στο δεύτερο εξαιτίας του εμφύλιου, σχεδόν όλοι οι κάτοικοι για να αποφύγουν τις ταλαιπωρίες του καταστρεπτικού για τη χώρα μας αυτού πολέμου, κατέφυγαν στις πόλεις.

Στο τρίτο όταν γύρισαν οι κάτοικοι που είχαν φύγει λόγω του εμφύλιου, δεν υπήρχε καμμία υποδομή και οικότοικοι δεν εύρισκαν εργασία και ετράπησαν πάλι προς τις πόλεις.

Το τέταρτο είναι η μόρφωση των παιδιών. Όσοι κάτοικοι είχαν μείνει στα χωριά έφυγαν για τα παιδιά τους γιατί στα χωριά τους δεν υπήρχαν γυμνάσια και σε πολλά ούτε δημοτικά αφού δεν υπήρχαν μαθητές.

Κατά τη γνώμη μου η πολιτεία πρέπει να δώσει κίνητρα π.χ. να γίνει κάποιο εργοστάσιο έστω Ξυλείας, αφού στο Ζαγόρι υπάρχουν πολλά δάση ή κάτι άλλο.

Να αναπτυχθεί ο θερινός και χειμερινός τουρισμός, να γίνουν δρόμοι σωστοί, να προστατευθεί το περιβάλλον. Ακόμα μπορεί να γίνουν και φράγματα προς εξοικονόμηση ενέργειας π.χ. στο Βάρδα ποταμό. Ιχθυοτροφεία πέστρωσας και τόσα άλλα. Το Ζαγόρι είναι μία περιοχή μοναδική. Εάν σταθεί κενείς στη μέση της περιοχής θα δει από το ένα μέρος την άγρια και περήφανη φύση με τον εξακουστό Βίκο και από την άλλη το μαλακό χρώμα από το πολύ πράσινο. Συμπέρασμα. Μπορεί να γυρίσουν αρκετοί αφού θα έχουν εργασία γιατί αλλιώς το Ζαγόρι πεθαίνει. Οι ηλικιωμένοι κλείνοντας τον κύκλο της ζωής ένας ένας φεύγουν, τον τόπο τους δε, δεν τον παίρνουν νέοι γιατί δεν θα υπάρχουν.

Αλλά το Ζαγόρι πρέπει να το προσέξει η πολιτεία και για ένα άλλο εθνικό αυτό λόγο. Το Ζαγόρι είναι η δυτική πύλη της χώρας.

Αυτό το συνέλαβε ο στρατηγός της νίκης του 40 ο αξιωματικός Διοικήτης της VIII μεραρχίας Χαρ. Κατσιμήτρος. Είχα την τύχη από το Σεπτέμβριο έως το τέλος του Οκτωβρίου 1939 και από το Μαΐο έως την κήρυξη του πολέμου εναντίον μας από τους Ιταλούς να βρίσκομαι στο Καλπάκι για την οχλήρωση του χώρου γιατί ανήκα στο Μηχανικό και εκεί γνώρισα και τον άλλο αξιο ανώτερο αξιωματικό, τον αξιωματικό αρχηγό του πυροβολικού Μαυρογιάννη. Αιωνία η μνήμη αυτών.

Από το Καλπάκι έως τη Βοβούσα και το Δίστρατο που είναι περιοχές του Ζαγορίου, παίχτηκε το παιχνίδι του νικηφόρου μας πολέμου, κατά του εισβολέως. Οι γυναίκες της Πινδου, είναι γυναίκες του Ζαγορίου, που παρά την λυσώδη παραγάνδα άλλων δυνάμεων, ούτε επηρεάσθηκαν και μετέφεραν φορτωμένες τα πυρομαχικά και τα άλλα εφόδια στο μαχόμενο στρατό μας, πάνω στα κακοτράχαλα μονοπάτια και άγρια βουνά, κυριολεκτικά εκεί που περνούσαν κάποτε όταν ήταν οι ελαφίνες.

Αυτό δεν το γνώριζαν οι Ιταλοί και ο στρατηγός ότι στην Ελλάδα δεν υπάρχουν άμαχοι. Για το λόγο αυτό η πολιτεία πρέπει να ενισχύσει με ανθρώπινο δυναμικό, το Ζαγόρι, με κάθε τρόπο. Ίσως να γίνη αυτό ακόμη με την ενίσχυση και εγκατάσταση των προσφύγων Ποντίων, των Ελλήνων αυτών, που μεαζοπείπεια, κάθονται στα πεζοδρόμια και στη λαϊκές αγορές, πολλές φορές δικαιωμένοι, πουλώντας μικροπράγματα για την εξοικονόμηση του άρτου. Αυτοί δε ανακόψουν από τα δυτικά τα κοπάδια των λαθρομεταναστών. Γιατί δεν γνωρίζουμε τι ρόλο θα παίξουν αυτοί, αν μη γένοιτο, ξεσπάσει από το βαρύ ουρανό της περιοχής μας καμμία μπόρα.

Καμμία φορά η ιστορία επαναλαμβάνεται.

Για αυτό οπωσδήποτε και σύντομα πρέπει το Ζαγόρι να γεμίσει με ακρίτες γιατί ο στρατός χρειάζεται και τον πληθυσμό όπως αποδείχτηκε περίτρανα το 1940.

Φύλακες γρηγορείτε

Τρίστενο Ζαγορίου

Κων. Τσατούρας

προστίμων και μείωση του εθνικού μας φιλοτίμου.

Και δεν είναι μόνον η διαδικαστική και διαχωριστική μας καταπαύση στα εδώλια της ΕΟΚ ως και η απώλεια του εθνικού μας γούστου (αν μας περισσεύει), μετά από μια τέτοια ευτελή διάθεση προς τη φύση, όσο τα πολιτιστικά ερωτήματα που προκύπτουν από παρόμοιες συμπεριφορές. Γιατί, από τότε πολιτισμένοι λαοί έχουν ριζωμένες μέσος τους τέτοιες καταστρεπτικές καταβολές; Η μίμηση ο πολιτισμός έχει απωλέσει προ πολλού πια την Ελληνική του Ιθαγένεια;

Φωκίων Ι. Καψάλης
Ορειβάτης

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΠΑΛΙΟΙ ΡΙΖΑΡΙΤΕΣ ΖΑΓΟΡΙΣΙΟΙ

(Συνέχεια απ' το προηγούμενο)

Οι εισαχθέντες από τον έτος 1936-1940 λόγω του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και των τραγικών γεγονότων που επακολούθησαν τόσο στην Αθήνα όσο και στην επαρχία, δεν κατόρθωσαν να τελειώσουν το Ε' έτος των σπουδών τους.

Στα επόμενα χρόνια από το 1940 ως το 1947 η Ριζάρειος έπαισε να λειτουργεί και μόνο σ' ένα τμήμα των κτηριακών εγκαταστάσεων της σχολής, που ήταν επιταγμένη για Νοσοκομείο, λειτουργούσε το Ιερατικό Φροντιστήριο του Κράτους.

Από δε το έτος 1947 η Ρ.Ε.Σ. απέστειλε τους υποτρόφους της στις Ιερατικές Σχολές Βελλάς, Λαμίας, Κορίνθου, Εάνθης και Θεσσαλονίκης τους τροφίμους αυτούς η Ριζάρειος τους θεωρεί ως Ριζαρίτες αν και φοίτησαν σε ξένες σχολές εκτός Αθηνών. Στη συνέχεια ακολουθεί πίνακας με υποτρόφους της Ριζαρείου που προέρχονται από το Ζαγόρι και που φοίτησαν στο Ιεροδιδασκαλείο Βελλάς.

Όλοι τους πήραν το πτυχίο του διδασκάλου και ένας μεγάλος αριθμός συνέχισαν τις σπουδές τους στα Πανεπιστήμια και άλλες ανώτατες Σχολές και έγιναν καθηγητές, δικηγόροι, ιατροί, φτάνοντας ορισμένοι στις πιο ψηλές βαθμίδες της εκπαίδευσης καθηγητές Πανεπιστημίου αλλά και στην πολιτική βουλευτές και υπουργοί.

ΕΤΟΣ 1947

1. Σάββας Θεοδώρου	Μονοδένδρι	Σχολής Βελλάς	Διδάσκαλος
2. Γεώργιος Στύλος	»	»	»
3. Γεώργιος Ζινδριλής	Ελαφότοπος	»	»
4. Ιωάννης Λέκκος	Δίκωρφο	»	»
5. Γεώργιος Παπαλιάρης	Τρίστενο	»	»
6. Γεώργιος Βλησίδης	Άνω Ραβένια	»	»
7. Ανδρέας Αποστόλου	Πάπιγκο	»	»
8. Ζήσης Γκαράνης	Βουσοχώρι	»	»
9. Ιωάννης Κατράντζος	»	»	»
10. Βασίλειος Βλάχος	Ζαγόριον	»	»
11. Θεόφραστ. Γκαγκόπουλος	Λεπτοκαρνά	»	»
12. Γεώργιος Δοϊβλής	Άνω Πεδινά	»	»
13. Ιωάννης Βακάμης	Κουκουλί	»	»
14. Ιωάννης Θεοδώρου	Ελάτη	»	»
15. Χαρίλαος Θεοδόρους	»	»	»
16. Αθανάσιος Λέκκος	Δίκωρφο	»	»
17. Αθανάσιος Λιαρής	Ζαγόριον	»	»
18. Θωμάς Λογοθέτης	Αρίστη	»	»
19. Σωτήριος Παπαποστόλου	Δίλοφο	»	»
20. Ματθαίος Πετσέλης	Βίτσα	»	»
21. Βασίλειος Χατζής	Ζαγόριον	»	»
22. Παναγιώτης Χουλιανός	Κάτω Πεδινά	»	»
23. Κων/νίνος Καραγεωργής	Ζαγόριον	»	»
24. Άγγελος Κασίμης	»	»	»
25. Παναγιώτης Σωτηριάδης	»	»	»

ΕΤΟΣ 1948

26. Δημήτριος Χόρεβας	Λάϊστα	»	»
27. Ιωάννης Εάνθης	Ζαγόριον	»	»
28. Νικόλαος Καραβίδας Σ.	Μακρίνο	»	»
29. Κων/νίνος Πανταζής	Μονοδένδρι	»	»

ΕΤΟΣ 1949

30. Νικόλαος Καραβίδας	Ζαγόριον	»	»
31. Χρήστος Ρίζος	Νεγάδες	»	»
32. Σωτήριος Βαζίμης	Ζαγόριον	»	»
33. Θωμάς Λέκκος	Δίκωρφο	»	»
34. Ηλίας Ζώγας	Ζαγόρι	»	»
35. Γεώργιος Βακάλας	Δίλοφο	»	»

ΕΤΟΣ 1950

36. Αθανάσιος Τσιμόπουλος	Λεπτοκαρνά	»	»
37. Ματθαίος Λέκκος	Δίκωρφο	»	»
38. Γεώργιος Σωτηρόπουλος	Κήπτοι	»	»
39. Χρήστος Χόρεβας	Λάϊστα	»	»

ΕΤΟΣ 1951

40. Νικόλαος Καραγεωργής	Βίτσα	»	»
41. Μιλτιάδης Τσέπης	Σκαμνέλι	»	»
42. Ευστάθιος Τσέφας	Νεγάδες	Σχολή Βελλάς	δ/λος
43. Γεώργιος Βακάμης	Κουκουλί	»	»
44. Ιωάννης Ρίζος	Μονοδένδρι	Σχολή Βελλάς	δ/λος
45. Μιχ. Βασδέκας	Σκαμνέλι	»	»
46. Οδυσσεύς Καμπλέτσας	Άγιος Μηνάς	»	»
47. Θεόδωρος Μπάτζος	Ραβένια	»	»
48. Ιωάννης Παπιάς	Ζαγόριον	»	»
49. Δημήτριος Γκαράνης	Βουσοχώρι	»	»

ΕΤΟΣ 1952

50. Ελευθέριος Κοτσιλιάς	Δίκωρφο	»	»
51. Δημήτριος Βακάρος	Βουσοχώρι	»	»
52. Όμηρος Βασδέκης	Βίτσα	»	»
53. Βασίλειος Κοντοκάλης	Ηλιοχώρι	»	»
54. Εμμαν. Παντελιάς	Ζαγόρι	»	»

Από το έτος 1952-1960 δεν εφοίτησαν υπότροφοι σε άλλες σχολές και ενισχύθηκε μόνο το Φροντιστήριο για ιερείς. Όταν το 1960 αποπερατώθηκαν τα νέα κτίρια της ΡΕΣ στο Χαλάνδρι άρχισε και πάλι η λειτουργία της Σχολής ως «Εξατάξιος Εκκλησιαστική Σχολή» ύστερα από διακοπή 20 ετών.

Οι τρόφιμοι όμως της Ριζαρείου από το έτος αυτό και μετέπειτα δεν αποπεράτωναν τις σπουδές τους στη Σχολή και σχεδόν οι πλείστοι διέκοψαν τη φοίτησή τους και εστράφησαν προς άλλες σχολές με διαφορετικό περιεχόμενο σπουδών.

Αναφέρει ενδεικτικά τους τροφίμους του έτους 1960, οι οποίοι στο σύνολό τους διέκοψαν τη φοίτηση, γιατί ο τύπος της Ριζαρείου Σχολής δεν τους ικανοποιούσε μη ανταποκρινόμενος στα σύγχρονα δεδομένα της εκπαίδευσης.

ΕΤΟΣ 1960

1. Βανδρέας Ιωάννης	Αρίστη	»	»
2. Γατσόμπαλος Χρήστος	Ζαγορίου	»	»
3. Γέπης Παύλος	Αρίστη	»	»
4. Γκαράνης Ευστάθιος	Βουσοχώρι	»	»
5. Κώστας Γεωργίου	Άνω Πεδινά	»	»
6. Νταχίης Ιωάννης	Κάτω Πεδινά	»	»
7. Παπαχρήστος Κων/νίνος	Βίτσα	»	»
8. Ράιος Δημήτριος	Ζαγόριον	»	»
9. Τάγκας Δημήτριος	»	»	»

Και στα επόμενα χρόνια ετεκράτησε η ίδια κατάσταση και όσοι Ζαγορίσιοι μπήκαν στη Ριζαρείο ως υπότροφοι, διέκοψαν σε κάποιο σημείο της φοίτησής τους τις σπουδές τους, όπως φαίνεται στους καταλόγους των εγγραφέντων των ετών 1961 έως και το έτος 1968.

Έτος 1961 εγγραφέντες Ζαγορίσιοι μαθητές στη Ριζαρείο δώδεκα 12. Απ' αυτούς απεφοίτησαν μόνο τρεις —3— οι Δέσβας Δημήτριος Σπυρίδων Κατράκος και Γεώργιος Χαλινάρας.

Οι υπόλοιποι —9— διέκοψαν στο Δ' έτος της φοίτησής τους τις σπουδές τους.

Έτος 1962	εγγραφέντες	—2—	διέκοψαν αμφότεροι.
Έτος 1963	»	—11—	δεν απεφοίτησε κανείς.
Έτος 1964	»	—10—	διέκοψαν τις σπουδές τους και οι δέκα.
Έτος 1965	»	—2—	διέκοψαν τη φοίτηση στο Γ' ή Δ' έτος των σπουδών τους
Έτος 1966	»	—5—	ομοίως διέκοψαν τη φοίτησή τους και οι πέντε.
Έτος 1968	»	—3—	δεν αποφοίτησε κανείς.

ΟΙ ΕΥΡΩΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΟΥ 1994 ΣΤΟ ΖΑΓΟΡΙ

Επιμέλεια Αποσ. Ντιναλέξη

Εγγε- γραμ.	Ψήφισαν		Άκυρα 1994	ΕΓΚΥΡΑ		ΠΑΣΟΚ		Ν. Δ.		ΠΟΛ.ΑΝ.		ΚΚΕ		ΣΥΝ		ΔΗΑΝΑ 1994
	1994	1993		1994	1993	1994	1993	1994	1993	1994	1993	1994	1993	1994	1993	
1. Άγιος Μηνάς	106	70	84	0	70	82	31	48	18	19	1	5	10	6	7	4
2. Ανθρακίτης	129	101	101	1	100	101	36	36	52	62	2	3	0	0	4	0
3. Άνω Πεδινά	338	201	252	5	196	245	72	98	68	102	20	8	10	26	19	10
4. Άνω Ραβένια	375	192	265	7	185	263	64	128	45	88	14	14	43	26	9	6
5. Αρίστη	404	266	339	8	258	332	76	131	121	163	14	9	8	14	29	14
6. Ασπράγγελοι	346	238	282	12	226	276	131	186	34	59	14	5	23	18	13	8
7. Βίτσα	378	229	300	2	227	300	50	86	129	192	26	11	2	3	8	5
8. Βραδέτο	126	81	53	0	81	53	22	24	43	27	7	1	0	0	2	1
9. Βρυσοχώρι	230	150	181	5	145	176	42	58	74	109	13	6	2	2	3	1
10. Βωβούσα	335	212	258	6	206	256	77	115	75	108	27	23	3	2	17	5
11. Γεροπλάτανος	335	183	238	2	181	235	37	93	76	109	12	4	17	12	23	15
12. Γρεβενίτι	511	302	403	11	291	391	101	174	107	175	32	19	14	15	14	8
13. Δίκωρφο	163	93	125	2	91	122	24	41	48	64	6	9	5	2	2	6
14. Δίλοφο	71	33	51	3	30	50	10	21	8	23	4	3	0	0	3	3
15. Διπτόταμο	64	49	67	0	49	65	34	47	10	14	2	2	0	1	1	1
16. Δόλιανη	114	74	97	2	72	97	16	31	37	56	12	9	1	0	0	0
17. Ελάτη	119	84	100	5	79	99	34	47	27	44	10	4	2	1	3	3
18. Ελατοχώρι	322	226	258	5	221	256	81	120	96	123	18	2	5	3	9	7
19. Ελαφότοπος	277	163	199	8	155	196	61	84	64	90	8	8	8	6	7	7
20. Ηλιοχώρι	123	83	88	2	81	88	31	34	30	40	2	2	1	2	13	9
21. Καβαλλάρι	164	101	131	8	93	130	40	68	26	53	8	2	5	2	5	4
22. Καλωτά	105	75	89	2	73	88	35	40	22	37	5	5	3	4	2	1
23. Καπέσοβο	132	84	107	3	81	105	34	46	17	30	14	19	8	7	3	1
24. Καστανώνας	87	56	74	1	55	74	2	15	31	54	10	3	2	2	2	0
25. Κάτω Πεδινά	228	107	157	4	103	154	33	79	28	38	5	3	7	12	19	20
26. Κάτω Ραβένια	291	125	190	4	121	182	61	115	25	48	7	2	13	12	9	5
27. Κήποι	217	129	169	7	122	167	52	87	48	73	4	4	5	2	3	1
28. Κουκούλι	187	124	149	1	123	148	24	42	68	98	7	4	1	0		3
29. Λάϊστα	338	193	243	6	187	239	44	68	82	133	10	6	10	18	12	10
30. Λεπτοκαριά	163	105	135	5	100	135	42	62	31	60	6	1	10	6	6	5
31. Λυγγιάδες	243	198	217	4	194	217	88	109	73	87	6	2	19	14	3	5
32. Μακρύνο	134	97	111	1	96	110	22	27	50	75	10	4	0	0	4	4
33. Μανασσή	66	38	49	1	37	49	16	28	15	17	2	1	2	3	2	0
34. Μαυροβούνι	80	33	54	1	32	54	6	21	13	20	1	2	8	8	4	2
35. Μεσοβούνι	181	111	146	1	110	148	57	92	16	32	5	3	14	12	12	7
36. Μονοδέντρι	191	135	154	4	131	153	38	56	73	93	5	2	3	0	3	2
37. Νεγάδες	139	105	136	2	103	135	28	47	33	64	1	4	11	11	7	6
38. Πάτιγκο	365	218	218	7	211	214	69	83	84	107	13	7	5	6	7	6
39. Σκαμνέλι	476	297	303	11	286	302	113	133	125	155	21	7	5	2	12	2
40. Τρίστενο	283	175	203	6	169	201	78	104	50	66	6	2	15	20	13	7
41. Τσεπέλοβο	519	336	417	6	330	412	135	168	142	223	13	7	0	0	22	11
42. Φλαμπουράρι	216	149	167	4	145	166	69	82	37	71	16	5	7	5	1	3
43. Φραγκάδες	203	148	166	3	145	165	60	71	65	88	3	5	1	1	2	0
α) ΓΤΕΑ	381	222	—	5	217	—	64	96	115	133	17	9	1	4	15	—
β) ΚΑΡΥΕΣ ΖΑΓ.	168	123	—	3	120	—	54	71	53	64	5	1	3	2	0	—
γ) ΚΑΛΠΑΚΙ	790	493	—	12	481	—	208	239	144	216	59	38	20	18	16	—
δ) ΜΗΛΙΩΤΑΔΕΣ	574	191	—	35	156	—	83	110	46	68	15	5	1	1	1	—
ε) ΠΕΤΡΑ	752	259	—	5	254	—	116	170	96	133	20	10	2	6	10	—

Παρατηρήσεις

1. Τα χωριά είναι 43 γιατί το Βιτσικό ψηφίζει στην Αρίστη.
2. Τα χωριά Γέα, Καρυές, Καλπάκι, Μηλιωτάδες και Πέτρα αισθάνονται Ζαγοροχώρια. Δεν είναι του παρόντος να κρίνουμε αν είναι ή όχι. Πάντως το περιοδικό στα μέχρι τώρα δημοσιεύματα για τις εκλογές τα προσθέτει κι αυτά.

3. Οι ψηφισάντες το 1990 ήταν 7416, το 1993 ήταν 7528 και το 1994 είναι 6169. Μεταξύ 93 και 94 έχουμε 1359 λιγότερους ψηφοφόρους, που μπορούμε, σε πολύ μεγάλο ποσοστό, να πούμε ότι ψήφισαν στα αστικά κέντρα σαν ετεροδημιότες. Έτσι έχουμε μείωση των ψηφισάντων το 1994 κατά 18 %, σε σχέση με το 1993. Για αποχή δεν γίνεται λόγος, αφού δεν υπάρχουν συγκεκριμένα στοιχεία, γι αυτό υπολογίζουμε ότι οι απόντες ψήφισαν σαν ετεροδημιότες.

4. Παρατηρώ αρκετά ψηφοδέλτια άκυρα. Βέβαια ανάλογα το ίδιο συμβαίνει σ' όλη την Ελλάδα. Δεν μπορώ να υποθέσω και θα είναι σπάνιες οι περιπτώσεις, που είναι ηθελμένα άκυρα. Έτσι ο αριθμός των άκυρων ψηφοδελτίων μαρτυρεί μια κοινωνική και μορφωτική κατάσταση όχι καλή. Ευχή μου να λείψουν κάποτε κι αυτά, ώστε το δικαίωμα ψήφου του κάθε πολίτη να πιάνει τόπο.

5. Στο Ζαγόρι το 1993 και το 1994 τα κόμματα πήραν τις παρακάτω ψήφους:

	1993	1994
ΠΑΣΟΚ	3247	2176
ΝΔ	3448	2316
ΠΟΛΑΝ	247	422
ΚΚΕ	283	308
ΣΥΝ	218	345
ΔΗΑΝΑ		136

6. Σε σύγκριση των συνόλων του 1993 και του 1994 το ΠΑΣΟΚ και η ΝΔ φαίνεται ότι μείωσαν την δύναμή τους κατά 33%. Η ΠΟΛΑΝ αύξησε την δύναμή της κατά 70%, το ΚΚΕ κατά 9% και ο ΣΥΝ κατά 58%. Για τη ΔΗΑΝΑ δεν υπάρχει σύγκριση, αφού δεν συμμετείχε στις βουλευτικές εκλογές του 1993. Μια πρώτη φορά δείχνει ότι οι διαφορές από τα δυο μεγάλα κόμματα πήγαν κυρίως στην ΠΟΛΑΝ και στον ΣΥΝ. Η μείωση της δύναμης των μεγάλων κομμάτων είναι συνέπεια της γενικότερης πολιτικής κατάστασης και αναλύθηκε δεόντως από τα μέσα μαζικής ενημέρω-

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΡΑΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΖΑΓΟΡΙ

Τον Κώστα Κράλιο

ζούλια. Κούτσουρα τοποθετημένα, ίσως κι αργαλειούς και ρόκες!

Γοητεία. «Νίκο, λέω στο γιο μου, πρόταση θα κάνω στην Ενωσίμας τη Ζαγορία να ενεργήσει μ' όλες τις δεξιότητες, να χορηγήσουν οι αρμόδιοι, υπουργείο Γε- τον Ελαφότοπο.

Κι όπως πάντα, πήραμε το δρόμο για τα ψηλά. Φτάσαμε στο Βρυσοχώρι, Ηλιοχώρι ως τη μέση του δρόμου προς Λαϊστά γιατί μας ανέκοψε το πολύ χιόνι.

Περιεργαζόμενοι θαυμάζοντας τα πέ- ρε Γκαμήλα - καταράχτες, λάκκες και σιδηρές κουρνιασμένες στο Γυφτόκαμπο. Το υψόμετρο αυτό, μας αιχμάλωτισε. Το πε- ριεργαζόμεστε οχόρταγα, ως που μας τράβηξε μια ελκυστική πινακίδα «ΣΤΑΝΗ ΤΩΝ ΣΑΡΑΚΑΤΣΑΝΑΙΩΝ». Κατεβήκαμε από το αυτοκίνητο. Ούτε σκυλιά. Ούτε τοσολάνηδες. Ούτε πρόβατα. Ξαν Σαρακα- τσανολάτρες που είμαι, λέω στο γιο μου. «Νίκο κατέβα!» Κατεβήκαμε και περιεργα- ζόμεστε το τοπίο. Περιγραφμένα με συμ- ματόπλεγμα, ως 15 με 20 στρέμματα. Στο βόθος πεντέξη καλύβες βλάχικες. Κα- πνός, κόσμος πουμενά. Γελαστήκαμε. Δι- καρίνομε αμέσως πολλών «κόσμο» ομορ- φίες και φροντισμένα μικροπλάσματα με γε- φύρια, τραμπάλες παραπέρα-φούρνους και μικροπλάτεις. Σιδηρές με ξύλινα καθί- σματα και στρουγκολιθία, μάρμαρα και πε-

σης.

7. Η σύγκριση των αποτελεσμάτων του 1993 με αυτά του 1994 πι- στεύω ότι είναι σωστή, ασχέτως αν εκείνες ήταν βουλευτικές και τούτες ευρωβουλευτικές. Δεν μπορούμε να πούμε ότι οι Ζαγορίσιοι ψήφισαν τώρα με Ευρωπαϊκή συνείδηση, γιατί είναι μακριά ακόμα αυτή η στιγμή. Έτσι και οι βουλευτικές του 1993 και οι ευρωβουλευτικές του 1994 είναι απλά εκλογές και ο λαός έδωσε προτιμήσεις και δυσανεκσίες.

8. Η μεγαλύτερη αποχή το 1994, σε σύγκριση εγγεγραμμένων και ψη- φισάντων το 1993 και 1994, σημειώθηκε στα χωριά:

Μαυροβούνι	80/33	59%
Κάτω Ραβένια	291/125	57%
Δίλοφο	71/33	54%
Η μικρότερη αποχή στα χωριά:		
Λυγγιάδες	243/198	19%
Ανθρακίτης	129/101	22%
Διπτόταμο	64/49	24%

9. Οι περισσότεροι ψηφισάντες είναι στα χωριά:

Τσεπέλοβο	336
Γρεβενίτι	302
Σκαμνέλι	297
Οι λιγότεροι ψηφισάντες είναι στα χωριά:	
Δίλοφο	33
Μαυροβούνι	33
Μανασσή	38

10. Η μεγαλύτερη ψαλλίδα στο ΠΑΣΟΚ και τη ΝΔ για τις εκλογές του 1994 σημειώνεται στα χωριά:

Ασπράγγελοι ΠΑΣΟΚ	131	ΝΔ	34
Βίτσα	»	50	» 129

II. Στο νομό Ιωαννίνων οι ψηφισάντες ανέρχονται σε 109.248, ενώ τα έγκυρα ψηφοδέλτια είναι 105.719. Είναι λυπηρό να έχουμε 3529 άκυρα και λευκά. Η ψήφος είναι δικαίωμα και καθήκον του Έλληνα πολίτη. Τα κόμματα στο νομό μας έλαβαν περίπου τα ποσοστά που έλαβαν και πα- νελλήνια, ήτοι:

ΠΑΣΟΚ	39.723 ψήφους, ήτοι ποσοστό 37,57%
ΝΔ	34.149 » » » 32,30%
ΠΟΛΑΝ	8.962 » » » 8,48%
ΚΚΕ	7.496 » » » 7,09%
ΣΥΝ	7.123 » » » 6,74%
ΔΗΑΝΑ	2.462 » » » 2,33%

Ο υπογεγραμμένος, Προτείνω

Να ζητήσουμε από τους αρμοδίους να χορηγηθούν εις την Ενωσίμας, εκατόν 100 ή και πλέον στρέμματα γης, ως εχο- ρηγήθησαν και εις άλλους σιδηρούς, στο υψόμετρο «Γυφτόκαμπο Ζαγορίου, όπου να ανεγερθούν ισάριθμοι με τας αδελφότητάς τη Ενώσεως μας, οικισμοί (48 τώρη) και δαπάνας αυτών.

Να ζητηθεί η ηθική και υλική ενίσχυσις προς τούτο, του κληροδοτήματος Ριζα- ρών, αρχής γενομένης με την ανέγερση δαπάνας αυτού του περικαλλούς ναού εις μνήμη Μάνθου και Γεωργίου, των ασιδη- μων ευεργετών μας και των γονέων αυτών.

Να συγκροτηθεί 3μελής επιτροπή προς πληρεστέραν μελέτην δια την υλο- ποίησιν της προτάσεως μου ταύτης, με συμμετοχήν μου εις αυτήν.

Να δημοσιευθεί η παρούσα πρότασις μου εφ' όσον υποβληθεί ή και μη, εις τον Ζαγοριακό και Ηπειρωτικό τύπον (Ζ. Νέα, Το Ζαγόρι) της Πανεπιστημιακής, το Δελτίον της Ηπειρωτικής εταιρείας.

Πραγματοποιούμενη η πρότασις μου αυτή θα καταστή ωφέλιμος και ιστορική και ο Γυφτόκαμπος θα καταστή «Αρχον- τόκαμπος» κόσμημα του Ζαγορίου και της πρωικής Πίνδου μας!

Μετά του προσκοντός σεβασμού
Κώστας Αλ. Κράλιος
Ελαφοτοπιτής

Προς την Γενικήν συνέλευσιν της 15 Μαΐου 1994 της «Ενώσεως των Ζαγορί- σιων Αθηνών».
Ενταύθα

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

(Σημ. Σ.Ε. Στο προηγούμενο τεύχος ο δαίμων του τυπογραφείου μετέτρεψε τον κ. Παπαϊωάννου σε Παπαγεωργίου. Ζητούμε συγγνώμη από τον κ. Γ. Παπαϊωάννου).

Κάποτε την έκοψαν για ξύλα! Γιατί; Και οι δύο αυτές οικογένειες, δεν ήταν της ανάγκης.

Έχω παρατηρήσει, ότι όταν ο άνθρωπος «παραγεράζει», τον πιάνει μια μανία να κόβει μεγάλα δένδρα και μάλιστα παλαιά και σημάδιακά.

Δεν πειράζει, γιατί κάπου εκεί κοντά της, φύτρωσε άλλη και περιμένει κάποιος να την περιποιηθεί.

Αλλά και μια γενικότερη προσπάθεια αν γίνονταν εκ μέρους της κοινότητας και της Εκκλησιαστικής Επιτροπής για να φυτέψουν περισσότερες καρυδιές παροχθίως, δεν θα ήταν νομίζω άσχημα.

Ας το επισκεφθούμε λιγάκι όλοι μας.

Ο μύλος που δεν έγινε
Εδώ κάπου, στην άκρη των χωραφιών, το 1896 είχε γίνει μια μεγάλη προσπάθεια εκ μέρους των κατοίκων του Πατίγκου και των ομογενών στο Τούρνο Σεβερίν της Ρουμανίας, να χτιστεί ένας καινούργιος νερόμυλος.

Αυτός ο μύλος θα εξυπηρετούσε πάρα πολύ τους κατοίκους, του Πατίγκου ιδιαίτερα, γιατί δεν θα βρισκόταν στη μεγάλη ανάγκη να διασχίσουν το Βοϊδομάτι για να πάνε στο μύλο του Μοναστηριού απέναντι η μακάρη και στον άλλο της Κλειδιονιάς, στις Νέλλις».

Αλλά πριν καλά-καλά τελειώσουν οι εργασίες, αγρίεψε πολύ ο Βοϊδομάτης, πλημμύρισε και τα παρέσυρε όλα.

Έκτοτε εγκαταλείφθηκε η προσπάθεια αυτή.

Να πως είχε γίνει η συμφωνία:

«Συμφωνητικό»

Δι' ου γίνεται δήλον ότι ένθα μεν ο ταμίας την εν Τούρνω Σεβερίνω αδελφότητος Πατίγκου κ. Απόστολος Λάππας και Ματθαίος Ιωαννόπουλος, αμφότεροι κάτοικοι Πατίγκου, απ' ετέρου δε ο εκ Μολίστης αρχιτέκτων κ. Μιχαήλ Α. Εξαπατριδής και οι συντρόφοι αυτού οικεία βουλήσει και ευχαρίστω συγκαταθέσει συνεισβύλονται τα εξής: Ο ρηθείς αρχιτέκτων Μιχαήλ Εξαπατριδής αναλαμβάνει μετά των αυτού συντρόφων να κτίσει εν τη θέσει «Πανταζήτικα», κάτωθεν της σιδηράς του ποταμού γεφυράς Πατίγκου εις τον προσδιορισθέντα αυτό τόπον υπό των άνω Κων. Αποστό-

ΙΩΑΝΝΗ Γ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

Ο ΒΟΪΔΟΜΑΤΗΣ

Οδοιπορικό χώρου και χρόνου

Στη Δέσποινα, συνοδοιπόρο

λου Λάππα και Ματθαίου Ιωαννοπούλου, μεθ' ων εις συμφωνίαν ήλθεν, μύλον υπό τους επομένους όρους:

Η προς διοχέτευση του ύδατος εκ του ποταμού εις τον μύλον αύλαξ θα έχη την αρχήν από του εν των μέσω του ποταμού βράχου καλούμενον «Καναβοκούκλι» όπου θα γίνη η δέσις και θα φθάνη μέχρι του μύλου. Η αύλαξ δ' αυτή θα έχει τοιούτον βάθος και τοσούτον πλάτος, ώστε το δι' αυτής εις τον μύλον διευθυνόμενον ύδωρ να φέρεται εις ποσότητα ικανήν ώστε δι' αυτής να λειτουργήση τακτικώτατα δύο μύλοι και εν μαντάνιον. Καθ' όλον δε το μήκος της αύλακος ταύτης από της δέσεως μέχρι του μύλου, όπου φαίνεται αναγκαίον, θα γίνηται επί της αύλακος και θόλος που με καμρότερος που δε βραχύτερος κατά την ανάγκην εδώ και εκεί εις μέτρα εν συνόλω τριακόσια είκοσι δύο (322). Το δε οικοδόμημα του μύλου θέλει έχη μήκος από της μιας γωνίας μέχρι της ετέρας πήχεις τεκτονικούς (των 75) είκοσι πέντε (25). Πλάτος δε έσωθεν (κούφωμα) από της μιας πλευράς μέχρι της άλλης πήχεις τεκτονικούς εξ (6).

Το οικοδόμημα δε αυτό θέλει διαρρηθί δια μεσοτοιχίου εις τρία διαμερίσματα δηλ. εις αχούριον μετά μήκους πήχων οκτώ (8), δια μέρισμα ένθα θα θεθώσι και θα εργάζωνται αι μύλόπετραι, μήκους πήχ. επτά (7) και εις τρίτον τοιούτον του μαντανίου. Συνέχεια δε του τελευταίου τούτου διαμερίσματος θα προστεθή πτέρυξ τις χρησιμεύουσα ως δωμάτιον του μύλωνθρου προς την κάτωθεν πλευράν του μύλου βλέπουσα προς το μοναστήριον με κούφωμα πήχων εξ (6) με πέντε πήχεις και είκοσι πέντε εκατοστά (5,25). Καθ' όλας δε τα πλευράς το εν λόγω κτίριον θέλει υψωθή εις ύψος από της έσωθεν του μύλου επιφανείας πήχων τεκτονικών τριών και ημίσεως (3 1/2). Το οικοδόμημα θα είναι όλον ασβεστοκτιστον ως και πάντες οι θόλοι οι επίτης αύλακος καθώς επίσης και οι τοίχοι, οίτινες θα γίνονται εναχού εκ του κάτωθεν της κοίτης της αύλακος, όπου θεωρούνται αναγκαίοι. Το δε άνω στόμιον τριών θών θα φραχθή με σίδερα. Το εκ του μύλου εξερχόμενον ύδωρ θα χύνεται αμέσως εις τις την επιφάνειαν του έξωθεν τόπου. Θύρα θα γίνωσι με ύψος ανάλογον. Παράθυρα επίσης πέντε

ύψους ενός μέτρου με σιδεριές και νάλους. Εν γένει δε και ως προς το σχήμα του κτιρίου και ως προς τας διαρρήσεις αυτού θέλει ακολουθήη απαρειγλώς ο διαληφθείς εργολάβος Μιχαήλ Εξαπατριδής το διαγεγραμμένον σχέδιον τούτου, όπερ φέρεται υπογεγραμμένον παρ' αμφοτέρων των συμβαλλόμενων μερών, αι κάναλες θα γίνωσι εν σχήματι βαγονίου με σιδηράς στεφάνους.

Όλον το υλικόν παντός είδους, το οποίον θα απαιτηθή προς οικοδομήν και επιστέγασιν του κτιρίου τούτου και εν γένει προς την τελείαν έσωτερικήν και έξωτερικήν αυτού διακόσμησιν θα προμηθευθή ο ρηθείς εργολάβος μόνος και ίδια αυτού δαπάνη χωρίς να έχη το δικαίωμα να απαιτήση παρά των Κων. Αποστόλου Λάππα και Ματθαίου Ιωαννοπούλου ουδέ το ελάχιστον άλλον τινός, εκτός μόνον τεσσάρων ξύλων, ων δύο δια μαντάνια και δύο δια τας μύλόπετρας, τα οποία θέλουνι παραχωρήσει αυτός εξ ιδίων ως άνω Κύριοι, άτινα όμως οφείλει ο ίδιος να επεξεργασθή λαμβάνων μόνον βοήθειαν και συνδρομήν και παρ' των ρηθέντων Κων. Αποστόλου Λάππα και Ματθαίου Ιωαννοπούλου εις την μεταφοράν των ξύλων τούτων από του μέρους ένθα θα κοπώσι μέχρι του μύλου. Προς την έντευχον δε επεξεργασίαν των ξύλων τούτων ως και προς την κατασκευή των μύλοπετρών, αίτινες θα μεταφερθώσιν εκ Βελτσίστης, και των καλών θα φροντίση ο ειρημέσος αρχιτέκτων Μιχαήλ να φέρη κατάλληλον και έμπειρον τεχνίτην όπως η εργασία γίνη τέλεια και κανονική.

Προς προμήθειαν δε της ασβέστου παρέχεται αυτό το δικαίωμα όπως κατασκευάση ασβεσταργιάν όπου εγκρίνει μεταχειριζόμενος ξύλα από δάσους ανήκοντος εις το χωρίον Πατίγκου.

Άμα τη ενάρξει θα δοθώσιν αυτόν δύο βαρείες και δύο λωστοί πάντα όμως τα λοιπά εργαλεία θέλει εξοικονομήσει εξ ιδίων. Η έναρξις της εργασίας θα γίνη περί τα τέλη του παρόντος μηνός Ιουλίου, ή δε παράδοσις του μύλου εν πλήρει και τελεία καταστάσει περί τα τέλη Μαρτίου επόχοντος έτους 1897 (εβδόμου). Αλλά και πρότερον εάν το έργον τελειώση οφείλουνι οι ειρημέστοι Κοινά παραλάβωσιν αυτό από την ημεράν της αποπεράτωσης μετ' οκτώ. Ο δε μύλος πα-

ραδιδόμενος θα είναι εν τελεία καταστάσει και θα λειτουργή ούτως ώστε εις εκάστην ώρα να δύναται εκατέρω μύλόπετρα να αλέη τουλάχιστον ογδοήκοντα (80) οκάδας γεννήματος, δια πάσας δε τας άνω υποχρεώσεις ο ρηθείς αρχιτέκτων Μιχαήλ Εξαπατριδής θέλει παρουσιάση και αξιόχρεων εργητήν, όστις θέλει εγγυηθή ότι εν οιαδήποτε περιπτώσει καθ' ήν ο ρηθείς εργολάβος ή δεν κάμνη την εργασίαν κατά τους άνω όρους ή δεν κάμνη αυτήν τακτικήν και στερεάν ή φθάσας μέχρι τινός σημείου κατάλίπη έπειτα το έργον ημιτελές δεικνύων νυτεροβουλίαν αυτός ο εγγυητής να ευθύνεται να αποζημιού τους ρηθέντας Κους δια τα μέχρι τότε μετρηθέντα χρήματα.

Δια την οριοθείσαν δε του εργολάβου εργασίαν ως και δια τας δαπάνας αυτού προς προμήθειαν των υλικών και των τοιούτων οφείλουνι οι ρηθέντες Κοι να πληρώσουν αυτόν εικοσόφραγκα χρυσά τριακόσια δέκα (310) εκ του ποσού δε τούτου πενήτηκοντα μέν λίραι οθωμανικάί θα μετρηθώσι παρά του Κου Ματθαίου Ιωαννοπούλου, το δε υπόλοιπον παρ' του ρηθέντος ταμίου της αδελφότητος Κου Αποστόλου Λάππα. Ο μισθός δε ούτος θέλει πληρωθή εις δόσεις πέντε. Εν αρχή όμως της εργασίας θα μετρηθώσι τω εργολάβω εικοσόφραγκα χρυσά δέκα (10) ως αρραβών το δε υπόλοιπον της πρώτης δόσεως τη 15 Αυγούστου του παρόντος έτους, αι δε άλλαι τέσσαρες δόσεις θα δίδωνται αναλόγως της εργασίας. Η τελευταία όμως δόσις θα μετρηθή μετά την εν τελεία και πλήρει καταστάσει και παραδόσει του μύλου.

Επί τούτοις εγένετο το παρόν εις διπλούν προς ασφάλειαν εκατέρου των συμβαλλόμενων μερών, υφ' ών και υπογράφεται, τη 16 Ιουλίου 1896 εν Πατίγκω

Οι συμβαλλόμενοι
Έπονται υπογραφαί
Μάνθος Ιωαννόπουλος, υπόσχομαι
Απόστολος Χ. Λάππας, υπόσχομαι και να άνωθεν
Α.Χ. Δημητρίου, υπόσχομαι την υπογραφήν του Α. Λάππα
Μιχαήλ Εξαπατριδής
Νικόλαος Σ. Κατσούνης
Κων. Γ. Οικονόμου, μαρτυρώ
Α.Χ. Δημητρίου, μαρτυρώ
(;) Παπαγιωτέσκου, μαρτυρώ

Η αντιγραφή εγένετο εκ του πρωτοτύπου, ευρισκομένου εις χείρας του κ. Αποστόλου Χατζή όστις ευγενώς μας το έδωσε και αντεγράψαμεν.

Κόνιτσα 26-1-1970
(Συνεχίζεται)

Το ΖΑΓΟΡΙ μας, τ. 196

Το χωριό μου είναι το τελευταίο βλαχοχώρι του ανατολικού Ζαγορίου, συνορεύει με το Περιβόλι, του νομού Γρεβενών.

Έχει αξιόλογο δασικό πλούτο, οι δε κάτοικοι του είναι υλοτόμοι ή ξυλέρμοροι. Είναι από τα ολίγα αν όχι το μοναδικό χωριό, που δεν... αρώστησε από την αστυφιλία. Όχι μόνο δεν φεύγουν από το χωριό, υπάρχουν και ολίγοι που από τα Γιάννινα, γύρισαν στο χωριό, να εργασθούν στον δασικό συνεταιρισμό, με μεγάλα έσοδα.

Θυμάμαι στα παιδικά μου χρόνια, μεταξύ 1930-35, την ξυλεια από τα βουνά μας, την μετέφεραν με τα πολλά καροβάκια από γέρα μούλάρια, προς τα Γιάννινα, επειδή δεν υπήρχαν αμαξώτοι δρόμοι.

Θυμάμαι με νοσταλγία, τους κυρατζήδες που ερχόνταν από το κεφαλοχώρι Σωτήρα της Βορ. Ηπείρου, οι οποίοι τραγουδούσαν τόσο ωραία τα πολυφωνικά τους τραγούδια, θυμίζοντας... Ποιόν!

Είχαμε τότε πολύ καλύτερες σχέσεις με τον βασιλιά Αχμέτ Ζήν, οι οποίοι προκλήθηκε Σαλή Μπερσίσι!

Προ 10ετίας και κάτι, με την σύζυγό μου, σε έναν γάμο στο όμορφο βλαχοκεφαλοχώρι Αβδέλα, τραγουδήσαμε σε διφωνία, μια καντσονέτα ιταλική.

Σε διπλανό τραπέζι, ένας καθηγητής του πανεπιστημίου της Περούτζια - Ιταλίας, γαμπρός της Αβδέλας, μιλώντας ιταλικά μαζί μου, στην εκφραστική και τόσο ωραία γλώσσα τους, μου λέγει: «Γιατρέ, για τα πολλά χρόνια που ο χωριό μας Βαβούσα είναι το ωραιότερο χωριό που επισκέφτην στην Ελλάδα». Είναι μαρτυρία ενός ξένου!

Εκτός από το τόσο πλούσιο πράσινο του χωριού, όπου κυριαρχεί το πεύκο, που φτάνει ως το χωριό, το στολίζει με την παρουσία του και ο Αώος.

Οι πηγές του αρχίζουν από την Βόλγα Κάλντα, γνωστή σε όλη την Ελλάδα για την άφραστη φυσική ομορφιά, δοκιμασμένη πολύ άγρια από την προ μηνών καταστροφική πυρκαγιά.

Με τον παραπόταμο που έρχεται από το γεωτικό Μέτσοβο, στα «Σιμιγμάτα» το ποτάμι μεγαλώνει και περνά από την Βαβούσα, χωρίζοντάς την στα δύο.

Παιδικά ήμουν μια άνοιξη, που έβρεξε πολύ και με το λιώσιμο του χιονιού, ο Αώος... φούσκωσε πολύ επικίνδυνα, μέτρα πάνω από την στάθμη του!

Ξεριζώθηκε ένα θεόρατο πεύκο, το οποίο το μετέφερε το γιγαντιαίο ποτάμι, όρθιο!

Οι μεγάλοι τρόμαξαν. Πάει το γεφύρι μας, θα το γκρεμίσει. Ευτυχώς σε μια απότομη καμπή του ποταμού το πεύκο πλάγιασε και πέρασε κάτω από την γέφυρα, ύψους 20 μέτρων και πλάτους 50.

Ο Αώος είναι από τα μεγαλύτερα, αν όχι το μεγαλύτερο και το μοναδικό ποτάμι της Ελλάδος, που πιλάει στο εσωτερικό και εκβάλλει στην Αιώνα της Αλβανίας!

Πολλά ιστορικά του χωριού μου τα διάβασα στο εξαιρετο ιστορικό βιβλίο του Λαμπριδίου από τα Άνω Σουδένια. Ορισμένα τα ξέρω από τον πατέρα μου Απόστολο Τσαρουχά, ο οποίος... κληγούσε ιστορικά κείμενα και βιβλία, ή από πολλές παραδόσεις.

ΙΟΥΛΙΟΣ 1994

Πολλά για την Βαβούσα

Αυτόν το νευρικό γερο-Τσαρουχά... βιτσιάρικο πολλές φορές αλλά και με αρκετά χαρίσματα, αναγνωρίζει και εκτιμά ο κ. Χρόνης Δρούνις, επί δετία κοινοτάρχης του χωριού.

Θα αποτανθώ με παράκληση να το δημοσιεύσουν τα αρκετά μας περιοδικά και εφημερίδες της Ηπείρου, στα οποία είμαι συνδρομητής από πολλά χρόνια για να έχω επαφή με τις ρίζες. Στην εφημερίδα «Πρωινός Λόγος», τα περιοδικά «το Ζαγόρι μας» και «Ηπειρωτική Εταιρία» και στην εφημερίδα «Ηπειρωτικός Μέλλον» και στην του χωριού μας.

Το χωριό μου κάποτε ήταν κεφαλοχώρι: Τον 18ο αιώνα είχε περίπου 1.000 οικογένειες, με έδρα επισκοπής, κτισμένη σε 4 μαχαλάδες, οι μεγαλύτεροι των οποίων ήταν το του Μπαϊτανίου και της Πλάκας.

Στην επανάσταση του 1821, οι τούρκοι επιστράτευσαν όλους τους κυρατζήδες του χωριού. Στην πολιορκία του Μεσολογγίου, σκοτώθηκαν 12 από τους συγχωριανούς μας. Οι άλλοι κυρατζήδες, τρομοκρατημένοι δραπετεύσαν και πηγαίνοντας στο χωριό φόρτωσαν όλες τις οικογένειες και μ'αυτήν τη φυγή... πέθανε η Βαβούσα!!!

Πολλές οικογένειες πήγαν στην περιοχή των Σερρών και 300 πήγαν στην Νότιο Βουλγαρία, όπου ίδρυσαν το κεφαλοχώρι, Πέστερα. Απαυτό το χωριό κατόντησαν ο πρωθυπουργός Τάκεφ (Τάκης), τον περασμένο αιώνα!

Εξήσα πολύ συγκινητικό συμβάν, στην Δοβρουτά-Ρουμανίας όπου υπηρετούσα σαν κοινοτικός γιατρός.

Στα τέσσερα χωριά που εξυπηρετούσα, οι μισοί κάτοικοι ήταν βλάχοι, που το ρουμάνικο κράτος, για να τους δελεάση για επικοινωνία, τους έδωσε από 150 στρέμματα σε κάθε οικογένεια, κατεργήσιμης γης!

Οι περισσότεροι ήταν βλάχοι από την Βουλγαρία.

Μια μέρα στο ιατρείο, δύο απ' αυτούς, της τρίτης ηλικίας με ρωτούν. Από που κατάγεσαι γιατρέ, γιατί ξέρουμε ότι είσαι δικός μας, βλάχος.

Από την Μπαϊάσα (βλαχιστί Βαβούσα) του Ζαγορίου.

Με αγκάλιασαν αμέσως και μου λένε ότι και εμείς είμαστε μπαϊσιώτες, καταγόμενοι από την Πέστερα!!

Οι πρόγονοί μας της Βαβούσας, έδωσαν και πολύ ηχηρά ονόματα, για τα οποία η σημερινή νεολαία, άς περιφανεύεται.

Εξήσαν παλιότερα στο χωριό μας, ο ξακουστός καπετάν Μπαλτσάσις, το δε ηρωικό τραγούδι του, το τραγουδούσε ο πατέρας μου.

Ο Λαλα Δούβλης και ο Μπατζιο-Μπαριαχτάρης, ξακουστοί οπλαρχηγοί, οι οποίοι γλύτωσαν το Σκαμνέλι, όταν το πάτησαν οι τουρκαλβανοί, υπό τον Αλή Τσογμένη σαν αρχηγό. Οι σημερινοί απόγονοί τους τους μιλούντα πολύ καλά!

Γράφει ο τόσο πετυχημένος Λαμπριδής: «Ξεκίνησαν οι δύο οπλαρχηγοί από την Βαβούσα, με 45 ατρόμητους βλάχους και κατατρόπωσαν του 166 ληστοσυμμορίτες, σκοτώνοντας στην μάχη τον αρχηγό τους Αλή Τσογμένη».

Όλους τους συμμορίτες τους

ΙΟΥΛΙΟΣ 1994

Πολλά για την Βαβούσα

εκτέλεσαν, κόβοντάς των τα κεφάλια. Στην θέση που την λέγαν Βαβούσα, την μετονόμασαν στα Κεφάλια».

Πέρασαν 70 χρόνια και δεν πατήθηκε το Ζαγόρι από αλβανούς! Εμείς και οι Περιβολιώτες, διεκδικούμε τον εθνομάρτυρα Ρήγα Φεραίο.

Ενδοξος απόγονος του Μπατζιου Μπαριαχτάρη, ήταν ο στρατηγός Χατζηπέτρος, υπασπιστής του Όθωνα.

Οι πρόγονοί του, μετά την προσφυγία των κατοίκων της Βαβούσας, εγκαταστάθηκαν στο βλαχοχώρι του Ασπροποτάμου, Βετερνίκο.

Ο στρατηγός Χατζηπέτρος, όταν ο βασιλεύς Όθων, περιηγούσε την περιοχή Λαμίας, ο υπασπιστής του αντίκρυσε κάπου, εγκατεστημένους σε σκηνές, με βελαντζες, μούλάρια και άλλα χαρακτηριστικά βλάχικα, πλησιάζοντάς τους, τους ρωτά από που είστε... Από την Βαβούσα του απαντούν. Ενθουσιασμένος τους απαντά ότι και εγώ είμαι Βαβουσιώτης.

Με τι μπορώ να σα φανώ χρήσιμος, γιατί έχω αρκετές δυνατότητες.

Του απαντούν ευχαριστώντας για την ευγενική προσφορά του. Δε θέλουμε άλλο τίποτε παρά να μας

Μόλις κυκλοφόρησαν

ΤΑ ΓΙΑΝΝΙΝΑ ΤΟΥ ΜΕΣΟΠΟΛΕΜΟΥ

Τόμος ΣΤ' (έκτος) (1925-1926)
του ΙΩΑΝΝΟΥ Ν. ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ

Ο έκτος τόμος της μυθιστορίας του κ. Ιωάννου Ν. Νικολαΐδου καλύπτει τη διετία 1925-1926, μεστή κι αυτή από γεγονότα πανελληνίου και Ηπειρωτικού ενδιαφέροντος. Στα πρώτα εντάσσονται το κίνημα του Θ. Πάγκαλου, εγκαθίδρυση της Δικτατορίας, μ' όλες τις παρενέργειές της, και η κα-

τάρρευση της, με την επανεμφάνιση του Γ. Κονδύλη στο πολιτικό σκηνικό, οι εκλογές, δημοτικές και βουλευτικές και ο σχηματισμός της «Οικουμενικής» κυβέρνησης. Στα δεύτερα κυριαρχεί η ήσυχία και το έγκλημα της Πέτρας, με τους οκτώ Ηπειρώτες νεκρούς, οργανωμένα από τους αδελφούς Ρέτζου, που χάρι στην ανικανότητα των αρχών και στις διασυνδέσεις, τις οποίες είχαν με μεγάλα ονόματα της πολιτικής και οικονομικής ζωής των Γιαννινίων, κατόρθωσαν να αποφύγουν τη σύλληψη. Ένας χρόνος ανακρίσεων, συχνά αποτελεσματικών, έφερε στην επιφάνεια καταστάσεις που δεν ήταν καθόλου χολακευτικές ούτε για το κράτος, σ' όλες τις εκφάνσεις του, ούτε και για το ήθος της Γιαννιώτικης κοινωνίας της εποχής. Πολλά από τα ονόματα εκείνων που συνεργάστηκαν με τους Ρετζάους δεν έγιναν ποτέ

γνωστά, εκτός από τις πιο κραυγαλέες περιπτώσεις.

Στο μέσο όλων αυτών των γεγονότων κυλάει, με δραματικές συχνά κορυφώσεις, και η ζωή των δύο κυρίως οικογενειών της μυθολογίας, του Πέτρου Κωστίδη και του Γιάνγκου Κεϊβανίδη, στην οποία εμπλέκονται και πλήθος άλλων προσώπων της πόλης.

Ο νέος τόμος, είναι εμπλουτισμένος με πλήθος ανέκδοτων φωτογραφιών και παραχωρήθηκε, όπως και οι προηγούμενοι, στο Πνευματικό Κέντρο του Ζαγορίου «Κώστας Λαζαρίδης», προς ενίσχυση των σκοπών του.

Ο νέος τόμος, είναι εμπλουτισμένος με πλήθος ανέκδοτων φωτογραφιών και παραχωρήθηκε, όπως και οι προηγούμενοι, στο Πνευματικό Κέντρο του Ζαγορίου «Κώστας Λαζαρίδης», προς ενίσχυση των σκοπών του.

Ο νέος τόμος, είναι εμπλουτισμένος με πλήθος ανέκδοτων φωτογραφιών και παραχωρήθηκε, όπως και οι προηγούμενοι, στο Πνευματικό Κέντρο του Ζαγορίου «Κώστας Λαζαρίδης», προς ενίσχυση των σκοπών του.

Ο νέος τόμος, είναι εμπλουτισμένος με πλήθος ανέκδοτων φωτογραφιών και παραχωρήθηκε, όπως και οι προηγούμενοι, στο Πνευματικό Κέντρο του Ζαγορίου «Κώστας Λαζαρίδης», προς ενίσχυση των σκοπών του.

Ο νέος τόμος, είναι εμπλουτισμένος με πλήθος ανέκδοτων φωτογραφιών και παραχωρήθηκε, όπως και οι προηγούμενοι, στο Πνευματικό Κέντρο του Ζαγορίου «Κώστας Λαζαρίδης», προς ενίσχυση των σκοπών του.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Κ.Ε.Ζ. ΑΝΕΖ
ΣΤΟ ΖΑΓΟΡΙ (ΚΑΠΕΣΟΒΟ 18
ΙΟΥΛ-5 ΑΥΓ.)

Καλοκαίρι 1994 - Από το Ζαγόρι
Ηπείρου ως τη λίμνη Βαϊκάλη

30 ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΠΕΔΙΟΥ (CAMPUS EUROPEENS) ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ

Ο Ευρωπαϊκός Όμιλος των Εργαστηρίων Πεδίου, με τη στήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του ΟCDE και του Γαλλικού Υπουργείου Περιβάλλοντος, προτείνει στους φοιτητές να ενεργοποιήσουν τις ικανότητές τους μέσα σ' ένα Ευρωπαϊκό δίκτυο εθελοντικής εργασίας.

Αυτά τα πανεπιστημιακού επιπέδου εργαστήρια απευθύνονται σ' όλους τους φοιτητές (τουλάχιστον τριτοετής), των τομέων του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς, με την ευρύτερη έννοια των όρων. Πρόκειται για παιδαγωγικά προγράμματα και για εργαλεία δράσης στην υπηρεσία τοπικών πρωτοβουλιών, που επιτρέπουν αφ' ενός την κατάρτιση και αφ' ετέρου τη δράση σε σχέση με την πραγματικότητα του κάθε τόπου.

Οι φοιτητές πλαισιώνονται από πανεπιστημιακούς και καθοδηγούνται στην πραγματοποίηση μελετών, ανά ομάδες των 15 ατό-

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΑΣ

— Την ανάδειξη της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς: ένας άλλος τύπος εργαστηρίων πεδίου επιξε-ντρώνεται γύρω από την ανάδειξη των αξιολογών μνημείων τα οποία προστατεύονται και προτείνουν π.χ. ένα χωροταξικό σχέδιο και μία μελέτη αναμόρφωσης ενός βιομηχανικού χώρου του 18ου αιώνα, στην περιοχή του Gloucester (Μεγάλη Βρετανία) ή ακόμα την ανάδειξη ενός χωριού στις Κινλάδες ή στα Ζαγοροχώρια (Ελλάδα), μέσω μιας συνετής τουριστικής ανάπτυξης.

— Τη συνεργασία Ανατολής - Δύσης: πολλά από τα εργαστήρια αυτά γίνονται σε διάφορα μέρη της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης και φιλοδοξούν να υλοποιήσουν ποικίλες μελέτες και δράσεις όπως το πρόγραμμα αξιοποίησης της αλιείας και του περιβάλλοντος της λίμνης Βαϊκάλης (Σιβηρία), με τη συνεργασία της οργάνωσης Σιβηρία - Μογγολία και του Λιμνολογικού Ινστιτούτου του Ιρκούτσκ, ή ακόμα το πρόγραμμα διευθέτησης της κοιλάδας του Ράμπλ (Αυστρία-Ουγγαρία-Σλοβενία), που θ' αποτελέσει τις βάσεις ενός μελλοντικού διασυνοριακού φυσικού πόρου.

— Την οικολογία των νησιωτικών συστημάτων: θα πραγματοποιηθεί για παράδειγμα, μία συγκριτική μελέτη της οικολογικής κληρονομιάς του νησιού Ουεσάν (Γαλλία) και του νησιού Αράν (Ιρλανδία). Στη συνέχεια θα γίνει μεταφορά εμπειριών με στόχο μια πιο ολοκληρωμένη τουριστική ανάπτυξη στα νησιά αυτά.

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Στην Αθήνα απεβίωσε και κηδεύθηκε στο Νεκροταφείο Καισαριανής ο Ιωάννης Κ. Παπαναστασίου, συνταξιούχος Ιδιωτ. Υπάλληλος από την Πέτρα-Ζαγορίου. Στην κηδεία του παρέστησαν σχεδόν όλοι οι εν Αθήναις Πετριώτες και πολλοί γνωστοί και φίλοι του. Ο μεταστάσιος ήτο εξαιρετικός άνθρωπος, με θαυμάσιον χαρακτήρα, αρετές και φιλόωστη, καλός οικογενειάρχης, αλλά και πολύ καλός πατριώτης, μέλος της Αδελφότητας Πετριωτών «ΠΡΟΟΔΟΣ», την οποίαν κάθε χρόνο ενίσχυνε χρηματικώς, για έργα εκκλησιαστικά και κοινωνικά στο χωριό μας.

Εχαιρεν για τούτο μεγάλης εκτίμησως. Ο θάνατός του προκάλεσε βαθειά θλίψη στους συγγενείς, φίλους και χωριανούς.

Στους οικείους του, σύζυγο Νίτσα και υιόν του Κωστάκη, στον αδελφό του Τάσιο και ανιψίδια του Γιάννη και Κωστάκη, εκφράζουμε θερμά συλλυπητήρια και ειλικρινείς ευχές παρηγορίας.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΔΑΔΑΓΓΕΛΗΣ

Δ/κος-Επιτ. Πρόεδρος
Αδελφότητας Πέτρως

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΚΑΠΕΛΛΟΣ

Επί τη συμπληρώσει ενός χρόνου από το θάνατο Θεοχάρους Καπέλλου.

Πριν από 94 χρόνια, ξεκίνησε από την Αρίστη, της οποίας ήταν γέννημα θρέμμα, για να εγκατασταθεί στο Μικρό Πάτιγγο, με σύζυγό του την Αφροδίτη Σιόμπολα, με την οποία έζησε για 33 χρόνια σε συνθήκες δύσκολες.

Μετά το θάνατό της, το 1965, παντρεύτηκε με την Ελισάβετ Μιτοϊάδου, η οποία είχε δύο γιους από τον πρώτο γάμο της, τους οποίους αγάπησε και προστάτεψε σαν πραγματικούς πατέρας.

Εργάστηκε και εδμιούργησε όσο περισσότερο μπορούσε με τιμιότητα και ειλικρίνεια, μαζί με τη σύζυγό του.

Στον εμφύλιο, κατέφερε να αποτρέψει την εκτέλεση ορισμένων χωριανών, όπως επίσης και την επιστροφή των ζώων που τους είχαν κατασχεθεί. Διετέλεσε πρόεδρος της κοινότητας της Αρίστης για την περίοδο 1934-35 αφήνοντας μεγάλο έργο στην κοινότητα.

Στο Πάτιγγο διετέλεσε επίτροπος των εκκλησιών και κατάφερε να αποτρέψει την πώληση ενός οικοπέδου του Αγίου Βλασίου, με πολύ μεγάλο όφελος για την εκκλησία. Διετέλεσε επίσης έφορος των Καλλιανίων Σχολείων, οπότε κατά την περίοδο 1951-54, κατάφερε να επιστραφούν τα υπόλοιπα τμήματα της Πατιγγιώτικης Μάντρας, μετά την ανέγερση του 4ου Δημοτικού Σχολείου (Βαλάνειος Σχολή), στην κληροδοτήτρια Μιχαήλ Αναγνωστόπουλου. Συγκέντρωσε δηλαδή επιστροφή από Πατιγγιώτες που κατοικούσαν στα Ιωάννινα και επιστράφηκαν κατόπιν πρωτοβουλίας του τον αείμνηστο Μητροπολίτη Ιωαννίνων Σπυρίδωνα, εις τον οποίον εξέθεσε το θέμα με τέτοιο τρόπο ώστε να καταφέρει τελικά την επιστροφή των υπολοίπων τμημάτων με τεράστιο βέβαια όφελος για τα Καλλιάνια Σχολεία Πατιγγίου, αλλά και για το ίδιο το χωριό.

Αιώνια η μνήμη του Θεοχάρη. Η σύζυγός σου Ελισάβετ και τα παιδιά σου Βασίλειος και Δημήτριος.

Πρέπει ακόμα να γνωρίζετε ότι τα Ευρωπαϊκά Εργαστήρια Πεδίου διαρκούν 15 έως 30 μέρες και ότι θα φιλοξενηθείτε σ' ότι αφορά τον ύπνο και το φαγητό (έξοδα πεζιδίου δικά σας).

ΕΝΑΣ ΖΑΓΟΡΙΣΙΟΣ ΣΕ ΘΕΣΗ ΚΛΕΙΔΙ ΤΗΣ FIBA

Ο Άρης Ζώνης, που εδώ και χρόνια επιμελείται τις διεθνείς σχέσεις της Ελληνικής Ομοσπονδίας Καλαθοσφαίρισης, εκλέχθηκε μέλος της επιτροπής της FIBA, η οποία κανονίζει κάθε χρόνο αγωνιστικό πρόγραμμα σε παγκόσμιο επίπεδο.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΑΝΩ ΠΕΔΙΝΑ

Θάνατοι

— Ο θάνατος του φίλατου Λεωνίδα Περικλή μας λύπησε βαθύτατα. Εκφράζουμε τα θερμά μας συλλυπητήρια για τον αδόκητο χαμό του στη χαροκαμένη σύζυγό του Δέσποινα, στα παιδιά του και τον αδελφό του Νικόλαο.

— Πέθανε και κηδεύτηκε στη Θεσσαλονίκη ο συγχωριανός μας, Στέφανος Τζόκας. Εκφράζουμε στην οικογένειά του τα θερμά μας συλλυπητήρια.

Ένωση Αποδήμων Ελαφοτόπου

3. Θερμά συλλυπούμεθα την οικογένεια του Στρατηγού ε.α. Χαράλαμπος Σαραντογιάννου, (γαμπρού του Γεωργίου Χρόνη), που χάθηκε στα εξηταπέντε του χρόνια από αιφνίδιο θάνατο, στην ιδιαίτερή του Πατρίδα στον Πύργο Ηλείας.

Ένωση Αποδήμων Ελαφοτόπου

— Ο θάνατος του αγαπητού μας Χαράλαμπος Σαραντογιάννου μας λύπησε βαθύτατα. Θερμά συλλυπητήρια στην εξαδέλφη μας σύζυγό του Μιράντα και την ανειψία μας Αρίτσα για τον αδόκητο χαμό του αγαπητού μας Μπάμπη. Προσευχόμεθα ο Θεός να αναπαύσει την καλή του ψυχή, και στην οικογένειά του να δώσει δύναμη ν' αντέξουν το ανεπάντεχο χτύπημα.

— Ο θάνατος του αγαπητού μας Χαράλαμπος Σαραντογιάννου μας λύπησε βαθύτατα. Θερμά συλλυπητήρια στην εξαδέλφη μας σύζυγό του Μιράντα και την ανειψία μας Αρίτσα για τον αδόκητο χαμό του αγαπητού μας Μπάμπη. Προσευχόμεθα ο Θεός να αναπαύσει την καλή του ψυχή, και στην οικογένειά του να δώσει δύναμη ν' αντέξουν το ανεπάντεχο χτύπημα.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Γεννήσεις

— Ο Γεώργιος και η Κατερίνα Μπακάλη απέκτησαν ένα υγιέστατο αγοράκι. Στους γονείς και τους παππούδες ευχόμαστε να τους ζήσουν.

— Ο Ιωάννης και η Ζωή Βαζάκα απέκτησαν ένα υγιέστατο αγοράκι. Στους γονείς και τους παππούδες ευχόμαστε να τους ζήσουν.

— Ο Αλέκος και η Ζωή Παπαϊωαννίδη απέκτησαν μια υγιέστατη και χαριτωμένη κορούλα. Στους γονείς και τους παππούδες ευχόμαστε να τους ζήσουν.

Εξωραϊστικός Σύλλογος Ελάτης

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Θάνατοι

— Πέθανε στα Γιάννινα και κηδεύτηκε στην Αθήνα η Λαμπρινή

Επιστολές στο «ΖΑΓΟΡΙ» μας

Χολαργός 17 Ιουνίου 1994

Προς

Την εφημερίδα «Το Ζαγόρι μας»

Είς το τελευταίο φύλλον (αριθ. 195 Ιούνιος 1994) αναγράφεται το δημοσίευμα της εφημερίδας Καθημερινή περί του Ζαγορίου.

Δυστυχώς όμως, στο δημοσίευμα αυτό δεν αναφέρονται ονόματα Ζαγοριανών που έζησαν τα Ελληνικά γράμματα και τις επιστήμες, όπως καθηγητών της οικογενείας Παπαγιαννοπούλου, περί τω οποίων λεπτομερώς το δημοσίευμα της εφημερίδας σας (Σεπτ. 1983).

Θέλω να προσθέσω ότι ο Νικόλαος Παπαγιαννόπουλος, ο οποίος επί ένα χρονικό διάστημα διετέλεσε διευθυντής της Εκκλησιαστικής Σχολής και καθηγητής της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, εκτός των άλλων βιβλίων του, δημοσίευσε και σχολικά βιβλία: Ορθόδοξος κατήχησις προς χρήσιν των Ελληνικών Σχολείων και Παρθενωγωγείων 1908, Ερμηνεία περικοπών Ευαγγελίων δια την πρώτην τάξιν των Γυμνασίων 1917, Γεωγραφία Φυσική και Πολιτική Εκδόσεις ενδεκάτη 1903.

Επίσης της ίδιας οικογενείας ο Σωκράτης Χατζόπουλος-Παπαγιαννόπουλος (έφερε το οικογενειακό όνομα της μητέρα του) 1872-1918. Απεφοίτησε από την Ριζάρειον Σχολήν και ως φιλόλογος εδίδαξε εις διάφορα Γυμνάσια και το Βαρβείκειον Λύκειον.

Ιωάννης Χαρίτος
Επιτ. Γυμνασιάρχης

ΚΑΤΩ ΠΕΔΙΝΑ

Προσφορές

Οι: Ουρανία και Βύρων Τζιόβας, στη μνήμη των γονέων τους Χαριλάου και Πολυξένης και της αδελφής της Έλσας, πρόσφεραν:

α) Στον Ιερό Ναό Αγίου Αθανασίου, δραχ. 15.000

β) Στο Μ.Ε. Σύλλογο Κ. Πεδινών, δραχ. 15.000

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή και το Δ.Σ. του Συλλόγου ευχαριστούν θερμά.

Θάνατοι

Στις 3/6/94 πέθανε και κηδεύτηκε στην Αθήνα όπου έμενε ο Σωτήρης Χαρίτος (Μπουκοβίνας) σε ηλικία 65 ετών.

ΔΕΙΠΤΟΚΑΡΥΑ

Θάνατοι

Στα 49 του χρόνια, έφυγε ξαφνικά από οξύ έμφραγμα του μυοκαρδίου, ο αγαπητός σε όλους μας Σωτήρης Παπαβασιλείου.

Πέθανε σχεδόν όρθιος στις 5 Ιουνίου στους Κήπους και κηδεύτηκε την άλλη μέρα στη Λεπτοκαρνά, όπου κατοικούσε.

Στην κηδεία του παραβρέθηκε πολύ κόσμος, όπου συνόδευσε τον εκλιπόντα στην τελευταία του κατοικία.

Τα απαρνήγορητα παιδιά του Ανδριάντα και Νίκο, καθώς και τ' αδελφία του Στέφανο, Ναπολέοντα Γιώργο και Γεωργία συλλυπούμεθα θερμά.

«ΤΟ ΖΑΓΟΡΙ μας»

ΦΡΑΓΚΑΔΕΣ

Ευχαριστήριο

Εκφράζουμε τα θερμά μας ευχαριστήρια προς όλους όσους συμπαράσταθηκαν με οποιοδήποτε τρόπο, στο βαρύ πένθος μας, για το θάνατο του πολυαγαπημένου μας αδελφού Σωτήρη Παπαβασιλείου.

Τ' αδελφία του Στέφανος, Ναπολέον, Γιώργος, Γεωργία.

Προς την εφημερίδα «ΖΑΓΟΡΙ»
ΘΕΜΑ: 54η ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ
ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΗ-ΑΝΑΡΡΙΧΗΤΙΚΗ
ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ

Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της Ομοσπονδίας Ορειβατικών Συλλόγων, ο Ε.Ο.Σ. ΠΑΠΗΓΚΟΥ ανέλαβε τη διοργάνωση της 54ης Π.Ο.Σ. Η Συνάντηση θα γίνει στη Δρακόλιμνη 23-24 Ιουλίου ε.α. Υπολογίζεται να συγκεντρωθούν γύρω στους 1.200 ορειβάτες από 77 Συλλόγους όλης της χώρας. Η ετήσια Πανελλήνια Ορειβατική Συνάντηση αποτελεί την κορυφαία εκδήλωση της Ε.Ο.Σ. Καλούνται οι ορειβάτες και οι φίλοι του βουνού να παραβρεθούν στη Συνάντηση αφού εσείς δίνεται η ευκαιρία στο Σύλλογό μας να διοργανώσει αυτή την εκδήλωση στα βουνά της περιοχής μας.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ
Ο Γ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
Α. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

«ΤΟ ΖΑΓΟΡΙ ΜΑΣ»

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

Ιδρυτής:

ΚΙΜΩΝ ΚΥΡΙΑΖΗΣ

★

Ιδιοκτήτης - Εκδότης:

Σίνα 4 454 45 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Τηλ. 79286 - 74.000

ΙΔΡΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΒΑΡΩΚΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ

ΓΙΑΝΝΑΚΟΣ ΕΥΡΥΠΙΑ

† ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ

† ΛΑΜΠΙΡΙΑΔΗΣ ΣΤΑΘΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΤΖΙΟΒΑΣ ΦΡΙΕΟΣ

ΤΣΑΟΥΣΗΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ

Υπεύθυνος για το Νόμο:

ΑΠΟΣΤ. Κ. ΝΤΙΝΑΛΕΞΗΣ

Πρόεδρος Ι.Α.Ε.Ζ.

Ν. Ζέρβα 2 - Ιωάννινα

Τηλ. 30170

★

Υπεύθυνος Ύλης:

ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΖΙΟΒΑΣ

Αργυρινών 16 - ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Τηλ. 27.105

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

ΤΖΙΟΒΑΣ ΒΑΣΙΛΗΣ

ΒΑΡΩΚΑΣ ΒΥΡΩΝ

ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΣΑΒΒΑΣ

ΚΥΡΙΑΖΗΣ ΚΑΛΛΥ

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΚΩΣΤΑΣ

ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ ΘΑΝΑΣ

ΝΤΙΝΑΛΕΞΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

ΣΥΚΙΩΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

ΜΕΡΤΖΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ:

Συνδρομές, εισφορές,

εμβάσματα:

ΘΑΝΑΣΗΣ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ

Σίνα 4 Ιωάννινα 454 45

και Μυροπολίειο

ΚΑΛΛΥ ΚΥΡΙΑΖΗΣ

Λόδου Βύρωνος 21

Ιωάννινα 45444

Κατώτερη ετήσια

συνδρομή δραχ. 2.500

★

Τυπογραφεία:

Γ. ΔΟΥΒΑΛΗ

- Ε. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Ο.Ε.

28ης Οκτωβρίου 41

(Στοά Καμίνης)

Τηλ. 20.544 - 27.845

Ιωάννινα 454 44

Το ΖΑΓΟΡΙ μας - Σίνα 4, 454 45 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΤΙΜΗΤΙΚΗ
ΕΙΣΦΟΡΑ

10.000

Θανασίπαππα-Μικρού Ευθαλία
Μιχαηλίδου Θάλεια

6.000

Σπηλιωτοπούλου Ντίνα

5.000

Ζαρουχλιώτη Ευγενία
Παλατιάς Δημήτριος
Τζιόβα Ουρανία

4.000

Λαμπρίδης Δημήτριος
Σβώλου Ασπασία
Σιούτης Αριστοτέλης

3.000

Βακάρος Ιωάννης
Βακάρος Κων/νος
Κανίκη-Καλογήρου Φιλομήλα
Τσολάκης ΑθανάσιοςΚΑΛΛΙΟΠΗ Σ.
ΡΑΓΓΙΑ* Ενοικιαζόμενα δω-
μάτια

* Πίττες χωριάτικες

* Φαγητά διάφορα

ΠΑΠΙΓΚΟ-ΖΑΓΟΡΙΟΥ
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΗΛ. (0653) 41.081

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Οι συνδρομητές των Αθη-
νών για την καλύτερη εξυπη-
ρέτησή τους, μπορούν να
πληρώνουν τη συνδρομή
τους στα Γραφεία της Ριζα-
ρείου Σχολής Βασιλ. Σοφίας
24, αποφεύγοντας έτσι πε-
ριττές ταλαιπωρίες και τα
ταχυδρομικά έξοδα.

Η ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Ο μοναδικός τρόπος φίλοι
αναγνώστες για την απρόσκο-
πη έκδοση του περιοδικού
μας είναι η συνδρομή σας. Γι'
αυτό μην ξεχνάτε να την στέλ-
νετε έγκαιρα.

Η ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

Για την εκπλήρωση των σκοπών
του περιοδικού «Το ΖΑΓΟΡΙ μας»— Ο κ. Ιωάννης Σ. Λώλης, στη
μνήμη του εκλεκτού συμπατριώτη
και ακριβού φίλου του, Λεωνίδα
Πρμηκύρη πρόσφερε 10.000 δραχ-
μές.

Η Σ.Ε. ευχαριστεί θερμά.

ΚΗΠΟΙ

Η κα Σοφία Αγαθ. Βάτζια (Ανθο-
πούλου) και η κα Πανδώρα Φ. Ανθο-
πούλου για την συντήρηση και τις
ανάγκες του Ιερού Ναού Αγίου Νικο-
λάου Κήπων, προσέφεραν από
100.000 δραχ. εκάστη.Η Εκκλησιαστική Επιτροπή
ευχαριστεί θερμότητα.

ΛΕΠΤΟΚΑΡΥΑ

Ο Γεώργιος Πεξοδρόμος (Ιερέας)
πρόσφερε για τις ανάγκες του Ιερού
Ναού Αγίου Νικολάου δραχ. δέκα χι-
λιάδες (10.000), στη μνήμη της συζύ-
γου του Φιλομήλας.Η Εκκλ. Επιτροπή ευχαριστεί
θερμά

ΜΑΝΑΣΣΗ

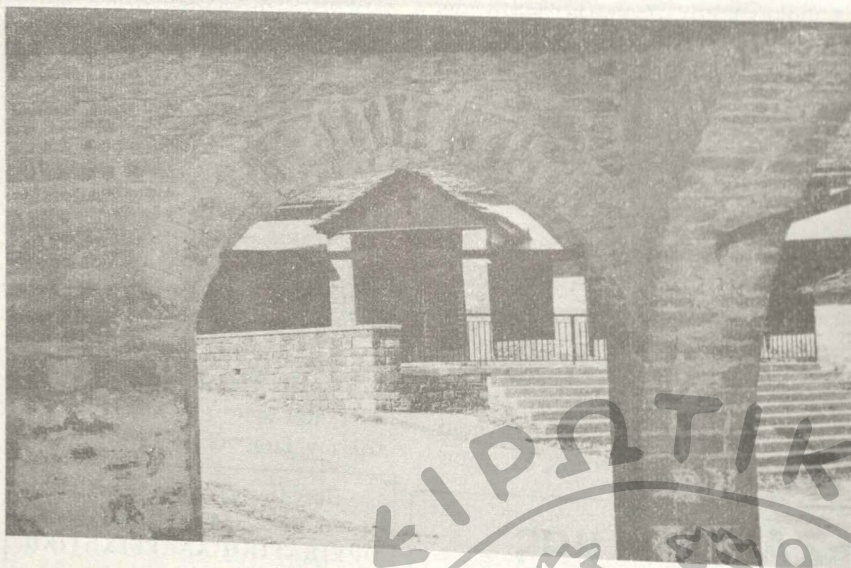
Για ανάγκες του Ιερού Ναού Αγί-
ου Γεωργίου, χωριανοί μας πρόσφε-
ραν τα παρακάτω ποσά:Σωτηρόπουλος Στέφανος 55.000
Τσιαμένου Αρτεμισία 10.000

ΕΛΑΦΟΤΟΠΟΣ

Για τις ανάγκες του Αγίου Αθανα-
σίου Ελαφοτόπου κατατέθηκαν στην
Εκκλησιαστική Επιτροπή τα παρακά-
τω ποσά:Φιλομήλα Τζόκα στη μνήμη του
πατέρα της Θεμιστοκλή δραχ. 10.000Ταροίτσα Φαίτα στη μνήμη των
γονέων της Σπυριδωνος και Κωνστά-
ντως δραχ. 6.000Δωροθέα Λίλη στη μνήμη του
συζύγου της Αναστασίου δραχ. 5.000Ιωάννης Ανδρώνης του Αποστό-
λου στη μνήμη του Ιωάννη και της
Αναστασίας Ανδρώνη δραχ. 5.000Μαρία συζ. Κων/νου Αλιέως δραχ.
5.000Μαρίνα συζ. Νικολάου Τζόκα
δραχ. 5.000Για τις ανάγκες του Αγίου Νικο-
λάου Καλυβίων Ελαφοτόπου ο Αν-
δρoκλής Καραλής δραχ. 5.000Η Εκκλησιαστική Επιτροπή
ευχαριστεί.

ΚΑΠΕΣΟΒΟ

Προσφορές εις μνήμην

Στη μνήμη της Ευλαλίας Βασιλά
και αντί στεφάνου κατατέθηκαν στην
Εκκλησιαστική Επιτροπή Καπεσό-
βου για τις ανάγκες των εκκλησιών τα
παρακάτω ποσά:Ελένη Βασιλά, Γιούλια Στεργίου,
Λάκης και Κωστάκης Στεργίου δραχ.
30.000

Μανασση: Ο Άγιος Γεώργιος

Ματσόπουλος Γεώργιος 10.000

Ευαγγέλου Γρηγόρης 5.000

Ευαγγέλου Ανδρέας 5.000

Ευαγγέλου Πέτρος 5.000

Ατζεμόπουλος Αχιλλέας 10.000

Ματσόπουλος Χρυσ. 5.000

Ζηγκοπούλου Μαρία 5.000

Σακελλαρίου Μάνθος 5.000

Καρράς Νικόλαος 5.000

Μάρου Αλίκη 5.000

Παπαβασιλείου Λευκοθέα 5.000

Λαδιάς Παναγιώτης 5.000

Τσίλης Δημήτριος 5.000

Μαζιώτη Φιλομήλα 5.000

Καρράς Γεώργιος 5.000

Καρράς Ειρήνη 10.000

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή του
ευχαριστεί.Αντώνιος και Γλυκερία Καζα-
νίκη δραχ. 10.000Δημήτριος Κλ. Ράπτης δραχ.
10.000Οικογένεια Ελευθερίου Δούκα
δραχ. 5.000

Φιλομήλα Δούκα δραχ. 5.000

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

6.500

Παπαγεωργίου Σόλων (3)

5.000

Δώδος Γεώργιος (3)

Λάζου-Τσεργιογιάννη Ναυαϊκά (2)

Παπαγεωργίου Θουκιδίδης (2)

Παρόλπουλος Γεώργιος (2)

2.500

Βαζώκας Δημήτριος

Βούρδας Αθανάσιος

Δεματάκης Απόστολος

Κούπαρης Κίμων

Οικονόμου Πέτρος

Παπακώστας Δημήτριος

Πορφύρης Ιωάννης

Σουσιόπουλος Αθανάσιος

Σπαθάκη Ευφροσύνη

2.000

Αποστόλου-Νάσιου Ηλέκτρα

Βακάμης Δημ. Ιωάννης

Μπαλοδήμιος Διονύσιος

Παππάς Γεώργιος

Πλατάρης Ζήσης

Σιάτρα Ευθαλία

Τσέτση Μαριάνθη

Σημ. Οι μέσα σε παρένθεση

αριθμοί δηλώνουν τα έτη πλη-

ρωμής.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ σε άριστη κατά-

σταση σπίτι, στο χωριό Καλασιά

Ζαγορίου, με πλούσιο πράσινο

και κρύα νερά, στο κέντρο του

χωριού, κοντά στο δημόσιο δρό-

μο, με πολλους βοηθητικούς χώ-

ρους και μεγάλη αυλή. Πληρο-

φορίες στο τηλέφωνο Ιωαννίνων

21609 απογευματινές ώρες και

στο τηλ. 70943.

ΑΓΝΑΝΤΙ

Παραδοσιακό σπίτι στο

φαράγγι του Βίκου

ΞΑΝΘΟΥΛΑ

ΚΑΤΣΙΚΟΠΟΥΛΟΥ

Μικρό Παπίγκο Ζαγορίου-

Γιάννενα τηλ. 0653-41.123

Ιαπέτου 29, 113 64 Αθήνα

τηλ. 01-8673.259

Προσφορές

για το Ηρώο της

Ζαγορίσιας γυναίκας

• Οι Ουρανία και Βύρων Τζιόβας, στη μνήμη των γονέων τους Χαρί-
λάου και Πολυξένης και της αδελφής τους Έλσας, δραχ. 10.000